Gostili znanstvenico svetovnega slovesa

Muzejsko društvo Škofja Loka je tokrat na Blaznikovem večeru gostilo dr. Aleksandro Kornhauser Frazer.

stran 3

Dobili so "bitko" za pediatrijo

Po Alpini so v bitki za pediatrijo Žirovci že drugič pokazali, da se ne predajo in da znajo stopiti skupaj.

stran 10

ŠKOFJA LOKA
ena
dve dolini
tri pogorja
neskončno zgodb

loški glas

Časopis za škofjeloško območje

Št. 10, Oktober 2016

Eno leto obvoznice

Lani oktobra so končno odprli škofjeloško obvoznico v Poljansko dolino in mesto osvobodili težkega tranzitnega prometa. Prebivalci Spodnjega trga in drugi Ločani pa so pripravili "likof" in se veselili dolgo pričakovane pridobitve. Letos veselo srečanje ponavljajo, odprta je tudi fotografska razstava o obvoznici.

Škofjeloška obvoznica je odprta leto dni. / Foto: Matic Zorman

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Škofjeloška obvoznica je odprta! Dolgo smo jo čakali! To je bil zgodovinski projekt prejšnjega in tega stoletja, kajti za štiri kilometre dolgo obvoznico so potrebovali štiri desetletja in več kot petdeset milijonov evrov. Take in podobne evforične besede je bilo slišati 20. oktobra lani, ko so po dolgih letih načrtovanj in zapletov končno slovesno odprli škofjeloško obvoznico v Poljansko dolino. Sedaj je obvoznica že vsakdanjost, po njej poteka glavnina prometa v Poljansko dolino in tudi mesto je drugače zadihalo. Občina je v sodelovanju s strokovnjaki pripravila elaborat prometne ureditve na Spodnjem trgu, še prej je od države dobila v upravljanje cesto, ki je bila prej regionalna, sedaj je občinska, za naprej pa se pripravlja projekt celostne ureditve tega območja. Ne gre pa vse gladko, kar dve civilni iniciativi sta nastali za Spodnji trg, ki imata v zvezi s sedanjo in prihodnjo ureditvijo tega dela mesta svoje zahteve.

O obvoznici so začeli razmišljati že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je takratni župan Zdravko Krvina dal asfaltirati cesti v Poljansko in Selško dolino. Leta 1979 so cesto, ki naj bi promet speljala ven iz mesta, začeli umeščati v prostor. Od enajstih variant so jih za pet izdelali idejne načrte, leta 1991 je bila potrjena tista, ki je predvidela tudi predor skozi Sten.

2. stran

Štiri desetletja plavalnega bazena

V Železnikih so pred štiridesetimi leti odprli plavalni bazen. Občina prihodnje leto načrtuje obnovo vhodne avle in garderob.

Ana Šubic

Železniki – V Železnikih so 26. septembra 1976 predali namenu pokrit plavalni bazen, ki so ga zgradili s samoprispevkom občanov in s pomočjo domačih podjetij. Bazen tako že 40 let omogoča rekreacijo ter učenje in treniranje plavanja, z zadnjo, obsežno energetsko prenovo in zamenjavo strehe pred dvema letoma pa so se pogoji v njem bistveno izboljšali. Prav 800 tisoč evrov vredna investicija, za katero so pridobili polovico nepovratnih sredstev, je bila glavni povod za prenos lastništva bazena s Krajevne skupnosti (KS) na Občino Železniki v letu 2012. KS je namreč vselej primanjkovalo sredstev za vzdrževanje bazena, nepovratna sredstva pa so bila dosegljiva le objektom v občinski lasti.

»Predlanska investicija je lepo uspela, tudi na zunaj je bazen lep. Treba pa bo še prenoviti garderobe, savne so dotrajane, želje so tudi po otroškem bazenu,« je na novinarski konferenci, ki jo je ob jubileju bazena pripravil njegov upravljavec Javni zavod Ratitovec (JZR), dejal župan Železnikov Anton Luznar. Občina je sicer prenovo bazena nameravala nadaljevati že letos, a se je zataknilo pri pridobivanju nepovratnih sredstev, saj razpisa za razvoj regij ni bilo, prav tako pa so bili neuspešni na nedavnem razpisu ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Kot je pojasnil župan, so imele na razpisu prednost večje investicije, njihov projekt pa je bil najbrž finančno prenizek, saj so kandidirali s prenovo garderob in vhodne avle bazena. Projekt so sedaj uvrstili v občinski proračun za prihodnje leto, kot napoveduje župan, pa bodo skušali pridobiti sofinanciranje fundacije za šport.

Bazen štiri dopoldneve v tednu uporabi Osnovna šola Železniki za izvedbo športne vzgoje. Za treninge ga uporablja Plavalni klub Ratitovec, ki ima 70 članov, od tega 23 registriranih plavalcev.

9. stran

Bazen v Železnikih, ki so ga zgradili s samoprispevkom občanov in s pomočjo domačih podjetij, že 40 let omogoča rekreacijo ter učenje in treniranje plavanja. / Foto: Gorazd Kavčič

ŠKOFJA LOKA

Novi plačljivi parkirišči

Občinski svet v Škofji Loki je sprejel odredbo o določitvi parkirnih površin, na katerih je parkiranje plačljivo. Novi plačljivi parkirišči pri Tehniku in na Pepetovem klancu.

stran 4

GORENJA VAS - POLJANE

Obujali lepe spomine

V Poljanah so sredi oktobra pripravili že tradicionalno srečanje starejših Poljancev, ki so tudi letos do zadnjega kotička napolnili dvorano kulturnega doma.

stran 7

ŽELEZNIKI

Bogata kovinarska tradicija

V Galeriji Muzeja Železniki bo do marca 2017 na ogled pregledna razstava ob 70-letnici kovinarstva, ki so jo odprli v sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine.

stran 9

ŽIRI

Našli sledi izumiranja

V okviru Dnevov evropske kulturne dediščine so v Muzejskem društvu Žiri pripravili voden ogled geološkega zapisa permsko-triasnega izumiranja pred 250 milijoni let.

stran 11

Občina Škofja Loka

Delavnica o partnerstvih v turizmu

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Jutri, 26. oktobra, bo v coworking centru Lokomotiva od 13. do 17.30 delavnica Kako se lahko povežemo za nadaljnji razvoj turizma na Škofjeloškem ali Uspešni družbeni podjemi in strateška partnerstva za razvoj turizma na Škofjeloškem.
Zvrstile se bodo naslednje teme: viri financiranja družbenih podjemov in primer načrta družbenega podjema, zakaj in kako meriti družbeni učinek družbenega podjema, strateška partnerstva kot orodje za uspešne družbene podjeme, predstavitev podjetja Tour As in Zavoda Gostoljubnost slovenskih domov, razvoj in delovanje razpršenega hotela in mreženje turističnih ponudnikov na slovenskem nivoju, oblikovanje strateških partnerstev za razvoj trajnostnega turizma, strateška partnerstva za razvoj turizma na Škofjeloškem. Delavnico, ki je del programa Zadružništvo in socialno podjetništvo na Škofjeloškem, organizira Razvojna agencija Sora, sofinancira Občina Škofja Loka in je za udeležence brezplačna.

V prometu najbolj ogroženi starejši

Škofja Loka – Nacionalno preventivno akcijo Bodi (pre)viden, v okviru katere opozarjajo na pomen odsevnih teles, ki pešcem zagotavljajo večjo varnost v cestnem prometu, so že tretje leto izvedli tudi v Škofji Loki. Na območju izpostavljenih prehodov za pešce v bližini Osnovne šole Škofja Loka-Mesto so člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Škofja Loka prvi četrtek v oktobru delili odsevne trakove, s pomočjo katerih po besedah predsednika sveta Roberta Straha kar za približno sto metrov podaljšamo razdaljo, na kateri voznik v temi opazi pešca. Preventivno akcijo so pripravili v sodelovanju s Policijsko postajo Škofja Loka, ki je izvajala nadzor nad upoštevanjem pravil cestnega prometa s strani voznikov in pešcev. Skupaj so v akciji, ki je trajala do sredine oktobra, razdelili osemsto odsevnih trakov. Posebno pozornost so namenili starejšim, ki sodijo med najranljivejše skupine v prometu. Pri tem so se povezali tudi s škofjeloškimi župnijami, s pomočjo katerih so razdeljevali odsevna telesa predvsem omenjeni ciljni populaciji.

Foto: Andrej Tarfila

Eno leto obvoznice

1. stran

Leta 1998 je trasi obvoznice pritrdilo ministrstvo za okolje in prostor. Ko so sredi preteklega desetletja za ta največji projekt na državnih cestah pridobili evropski denar, je vse kazalo, da bo obvoznica v Poljansko dolino hitro zgrajena. A se je nato večkrat zapletlo, nazadnje po propadu gradbenega podjetja Primorje, ki naj bi gradilo 712 metrov dolg predor pod Stenom, ko je bilo treba najti novega izvajalca in so to oteževale pritožbe na razpisni postopek. Decembra 2013 je bila slednjič podpisana pogodba z novim izvajalcem, konzorcijem podjetij Gorenjska gradbena družba, Iskra Sistemi in češkim partnerjem OHL ŽS, ki so obvoznico dogradili avgusta lani. Ločani, zlasti prebivalci Spodnjega trga in Poljanske doline, ki jih je najbolj obremenjeval tranzitni promet, so nekajkrat pripravili tudi protest: s prehajanjem čez cesto v prometnih konicah so protestirali proti temu, da še ni obvoznice in oni že predolgo trpijo zaradi prometnih obremenitev.
Zgodovinske pridobitve se Ločani ob obletnici spominjajo z dvema dogodkoma: fotografsko razstavo v Sokolskem domu in veselico na Spodnjem trgu. Razstava Eno leto obvoznice je sestavljena iz dveh delov. V prvem Direkcija RS za infrastrukturo predstavlja kronološki pregled načrtovanja in gradnje obvoznice in nas spominja na čas, ko je bil to največji infrastrukturni projekt v državi. Udeleženci lanskega slovesnega odprtja obvoznice so jo že videli v stranskem rovu. Drugi del razstave pa so fotografije šestih škofjeloških fotografov: Petra Pokorna, Petra Pokorna ml., Petra Pippa, Urše Potrebuješ, Toneta Štamcarja in Avgusta Babnika, ki so vsak na svoj način spremljali gradnjo obvoznice. Dva od fotografov sta že pokojna. Peter Pipp se je poslovil lansko poletje tik pred odprtjem obvoznice. Z njim so se dogovarjali, da ob odprtju pripravi fotografsko razstavo. Peter Pokorn pa se je poslovil to poletje. Oba preminula fotografa tudi prek svojih fotografij ostajata navzoča. Druga razstava pa je prikaz arheološke raziskave ob gradnji javne infrastrukture v več škofjeloških naseljih.

Ko so Ločani zagledali "luč na koncu predora" ... /Foto: Tina Dokl

... in oktobra lani doživeli odprtje južne škofjeloške obvoznice v Poljansko dolino. Na sliki podpredsednik vlade Boris Koprivnikar. / Foto: Tina Dokl

Prebivalci Spodnjega trga in Poljanske ceste so s protestnim prehajanjem ceste protestirali proti temu, da še ni obvoznice.

Lani so se Ločani veselili odprtja obvoznice z veselico na Spodnjem trgu z okoli tristo nastopajočimi. Letos je nastopajočih manj (plesni nastopi, Klapa Gallus, Tinkara Kovač, The Fakerrs), veselje ob prvi obletnici pa nič manjše. Prireditelja dogodka sta bila ob občini še Zavod O in PGD Škofja Loka.

Nagradili bodo najlepše

Skupina za lepšo Loko bo tudi letos podelila priznanja tistim, ki so po izboru ocenjevalne komisije vse leto lepo skrbeli za svoje bivalno ali delovno okolje.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – V četrtek, 27. oktobra, bo Skupina za lepšo Loko v Sokolskem domu ob 18. uri podelila priznanja tistim, ki so vse leto lepo skrbeli za svoje bivalno ali delovno okolje. Vsako leto podelijo po tri priznanja v šestih kategorijah, za lepo urejene stanovanjske hiše v starem mestnem jedru, za turistične in nastanitvene objekte, za podjetja, za balkone v večstanovanjskih stavbah, za stanovanjske hiše in za najlepše urejene kmetije, posebno priznanje pa dodelijo tudi za najlepše nageljne.
Podeljena priznanja vsako leto znova dokazujejo, da ljudje skrbno urejajo svoje domove in njihovo okolico, posebno v kategoriji stanovanjskih hiš ima komisija Skupine za lepšo Loko vedno težko delo, ko mora med lepimi izbrati najlepše bisere, ugotavlja članica skupine Danica Langerholc. Ocenjujejo tudi urejenost kmečkih domov, ki so jih v preteklih letih iskali predvsem v mestni bližini, letos pa so pri ogledu višje ležečih kmetij našli nekaj tako lepo urejenih, da so si prislužile najvišja priznanja. S podeljevanjem priznanj spodbujajo tudi podjetja, da si prizadevajo za zeleno in cvetoče okrasje svoje okolice: teh bi bilo po besedah Danice Langerholc lahko več. V preteklosti so ob priznanjih podeljevali tudi bodečo nežo tistim, ki so daljši čas zanemarjali svojo okolico. Tega sedaj ni več, čeprav bi si kdo zaslužil tudi takšno oznako, a po besedah sogovornice želijo biti predvsem pozitivni in spodbudni.

Ena lani nagrajenih hiš v akciji Skupine za lepšo Loko

ŠKOFJA LOKA neskončno zgodb

loški glas

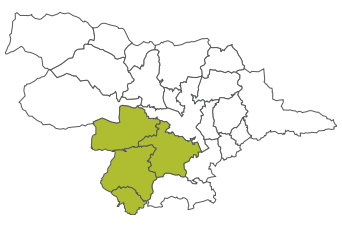

Gorenjski Glas

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNICA
Danica Zavrl Žlebir

NOVINARJI
Maja Bertoncelj, Igor Kavčič, Samo Lesjak, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Danica Zavrl Žlebir

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Denis Bozovičar, Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Primož Pičulin, Matej Rant, Andrej Tarfila, Matic Zorman

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Loški glas, št. 10/letnik V, je priloga časopisa Gorenjski glas, št. 85, ki je izšel 25. oktobra 2016.
Loški glas je brezplačno poslan v vsa gospodinjstva v občinah Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki, Žiri in je priložen Gorenjskemu glasu, izšel je v nakladi 30.000 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Občina Škofja Loka

Gostili znanstvenico svetovnega slovesa

Muzejsko društvo Škofja Loka je tokrat na Blaznikovem večeru gostilo Aleksandro Kornhauser Frazer, ugledno znanstvenico, dobitnico mednarodnih priznanj, svetovljanko in častno občanko.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Ugledno gostjo sta na srečanju v Kašči pozdravila župan občine Škofja Loka Miha Ješe in predsednik muzejskega društva Aleksander Igličar, oba sta ji tudi voščila ob nedavno dopolnjenem devetdesetem rojstnem dnevu. Ločani in drugi obiskovalci so z zanimanjem prisluhnili pogovoru, ki ga je z gostjo vodila urednica Loških razgledov Marija Lebar, sicer tudi njena sorodnica.

Loko vselej in povsod, kjer se je mudila v svetu, šteje za svoj dom, je povedala Aleksandra Kornhauser Frazer, vesela, da jo imajo tudi Ločani še vedno za svojo. Kot znanstvenica s področja kemije se je uveljavila doma in v svetu, več let je tudi živela v tujini, pred petimi leti pa sta se z drugim možem, Malcomom Frazerjem, ki je bil tudi njen znanstveni sodelavec, vrnila v domovino, na Polico nad Grosupljim, kjer sta si ustvarila dom.

Pred dvema letoma je ovdovela. Še vedno dela, se ukvarja z znanostjo, do nedavnega je še predavala in bila mentorica študentom, bila je dekanja mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana. V svoji dolgoletni znanstveni karieri je bila članica uglednih mednarodnih ustanov, prejela je tudi vrsto nagrad svetovnega formata. V pogovoru v Kašči je obudila spomine na svoje otroštvo in mladost v Škofji Loki. Rojena je v blagostanju, saj je bil njen oče lastnik lesnega podjetja in bančni delničar, a je v krizi, ki je leta 1929 zamajala ves svet, vse izgubil. Družina se je preselila v revnejši Karlovec. Loka njenega otroštva je bila revna, a kljub temu lepa. Doživela je težke vojne in povojne čase, a Aleksandra, klicali so jo Adi, se ni prepustila malodušju. Čeprav sta po očetovi smrti s starejšo sestro preživljali družino, se ni odpovedala svojim sanjam, študiju kemije. Ni se ustrašila izzivov in ko jo je njena profesorica na univerzi poslala v tujino, je priložnost zgrabila z obema rokama. Že zelo zgodaj je objavljala strokovne članke, tudi v nemških strokovnih revijah, kar ji je prineslo prvo mednarodno nagrado in odprlo vrata v svet svetovne znanosti.

Častno občanko in letošnjo jubilantko dr. Aleksandro Kornhaser Frazer je v Kašči pozdravil tudi škofjeloški župan Miha Ješe. / Foto: Tina Dokl

Dr. Aleksandra Kornhauser Frazer je bila iskriva sogovornica, ki je v pogovor vpletla številne anekdote iz svojega otroštva in mladosti in srečanj z zanimivimi ljudmi, svetovnimi znanstveniki, med njimi tudi nobelovci. O tem sedaj nastaja knjiga, sicer pa Kornhauser Frazerjeva še vedno vsak dan dela in ne pusti, da bi jo pri tem ovirala leta.

Omizje o zgodnji obravnavi

V Škofji Loki je potekala okrogla miza o zgodnji obravnavi otrok s posebnimi potrebami.

Maja Bertoncelj

Škofja Loka – Poslanka SMC dr. Jasna Murgel na okroglih mizah po Sloveniji skupaj s strokovnjaki in nevladnimi organizacijami predstavlja predlog zakonske rešitve za čim bolj kvalitetno zgodnjo obravnavo otrok s posebnimi potrebami. Peta po vrsti je bila v Škofji Loki. Posebna gosta omizja sta bila dr. Milan Brglez, predsednik državnega zbora, in kot predstavnik škofjeloške občine podžupan Tine Radinja.

Da je področje zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami treba zakonsko urediti, so se strinjali vsi. Predlog je nastal na podlagi osnutka, ki sta ga že pred približno dvajsetimi leti pripravili Zveza Sonček in Zveza Sožitje, in v sodelovanju s stroko. Kot je poudarila dr. Murglova, je njegov namen obstoječe pomoči v Sloveniji povezati v enoten sistem, osredotoča pa se na družino kot celoto, in ne le na otroka.

Število otrok s posebnimi potrebami narašča, kar je v številkah za populacijo novorojenčkov za celotno Gorenjsko predstavila Andreja Kovač, dr. med., specialistka pediatrije, vodja razvojne ambulante: "Leta 1993 je bilo v razvojni ambulanti na območju celotne Gorenjske obravnavanih 75 dojenčkov, leta 2013 pa kar 540 dojenčkov z rizičnimi dejavniki in rizično simptomatiko. Poleg teh je bilo še okrog 140 dojenčkov, ki so bili pregledani enkrat ali dvakrat. Dejansko to pomeni, da pregledamo okrog trideset odstotkov celotne populacije." V razvojnih ambulantah sicer obravnavajo otroke do 18. leta, tako da je skupna številka obravnavanih otrok bistveno višja. Poudarila je tudi kadrovsko podhranjenost, posledično predolge čakalne dobe na prvi pregled, ki so od šest tednov do tri mesece, poleg tega bi si želeli, da bi lahko zagotovili pogostejše obravnave. V zadnjih letih se je odnos do otrok s posebnimi potrebami spremenil na bolje. Štefanija Križnar, dr. med., upokojena pediatrinja, dolgoletna vodja razvojne ambulante v Škofji Loki, je poudarila, da je za spremembe potrebnega ogromno ozaveščanja. Kot je dejala, začetki razvojnih ambulant niso bili lahki, saj niso obstajali niti registri teh otrok. Zbirati so jih začeli leta 1972 in te otroke kasneje tudi vabiti na preglede. Povedano je bilo, da je v Škofji Loki mreža, ki skrbi za otroke s posebnimi potrebami, dobro razvita.

Kot je pojasnila dr. Jasna Murgel, imajo v načrtu do konca letošnjega leta izdelati dokončni predlog zakona in ga na začetku prihodnjega leta vložiti v parlamentarno proceduro in sprejem.

Zbrane je nagovoril tudi dr. Milan Brglez, predsednik državnega zbora. / Foto: Maja Bertoncelj

Županov kotiček

Življenje iz druge perspektive

Miha Ješe

Ljudje smo navajeni ustaljenega življenjskega ritma. Nenaden nenadejan dogodek pa v trenutku lahko vse spremeni. Dva dneva se nisem mogel gibati in sem življenje spremljal le iz ležeče perspektive, ki se povsem razlikuje od običajnega. V bolnišnici so poleg mene ležali še štirje fantje, vsi z zelo hudimi poškodbami. Ko prideš med sotrpine, pride do izraza solidarnost, takrat pozabiš na svoje težave in drugemu želiš, da bi čim prej ozdravel. Po drugem dnevu, ko sem dobil opornico in so me fizioterapevtke naučile vstati, sem postal med vsemi najbolj mobilen. V petih dneh, kolikor sem jih preživel v bolnišnici, smo postali ekipa, ki smo sočustvovali drug z drugim in se veselili vsakega napredka drug pri drugem. V dobrem vzdušju in tudi ob humorju smo se medsebojno bodrili.

Posebej pa želim omeniti zdravstveno oskrbo. Ko me je voznik zadel, sem bil nekaj časa brez zavesti, prišla je policistka in loški reševalci so me odpeljali v klinični center na staro travmatologijo. Za čas sicer takoj po nesreči nisem imel pravega občutka, a zdelo se mi je, da je vse potekalo zelo hitro. Dr. Frangež mi je zelo hitro lociral zlom ledvenega vretenca in ključnice in namestili so me v bolniško sobo. Tamkajšnje osebje se je izkazalo za zelo izurjeno, dobro organizirano, skrb za čistočo in sterilnost sta bili na vrhuncu. Osebje pozna vse diagnoze pacientov, za katere skrbijo. Tamkajšnje medicinske sestre in „bratje“ morajo imeti kar dosti potrpljenja. Pacienti radi kaj kritiziramo, a treba je vedeti, da smo tam ves dan in vso noč sami s seboj in imamo obilo časa za premišljevanje, oni pa morajo 24 ur na dan in vse dni v tednu in letu skrbeti za 30 pacientov. Vsem gre moja velika zahvala, tako vsem na oddelku D stare travmatologije, ki ga vodi dr. Herman, kot tudi škofjeloškim reševalcem in policiji in moji osebni zdravnici dr. Medič Novakovi. V bolnišnico me je po nesreči poklical tudi komandir škofjeloške policijske postaje Sašo Eniko in povedal, da je šlo pravzaprav za napad. Še sedaj ne vem, kakšni so bili motivi za dejanje voznika in o tem tudi ne želim razmišljati, saj je veliko lepših in zanimivejših stvari, ki ti dajo pozitivno perspektivo in energijo za naprej. Zahvaljujem se tudi vsem ljudem, ki so mi izražali dobre želje, teh je bilo res veliko.

Trenutno okrevam doma in do 3. novembra fizično zagotovo še ne bom navzoč na občini. Delo pa kljub temu normalno poteka, s podžupanoma in posameznimi uradniki se srečujemo na sestankih pri meni doma, z drugimi sem na telefonski zvezi in prek spleta, za občane pa nekaj časa žal nisem dosegljiv. Na kolo vsaj letos še ne bom šel, sicer pa je bilo v nesreči uničeno. Poškodovano čelado sem odstopil za namene preventive o varnosti v prometu, novo pa mi je že prinesel podžupan Robert Strah. Sicer pa mi je zdravnica priporočila krajše sprehode, tako da se bom na kratko že začel pojavljati na različnih dogodkih. V teh dneh sem občinskim svetnikom pojasnil svoje videnje nesreče in predvsem delovanje občine. Svoje delo bom opravljal še z večjo vnemo in veselim se že ponovnega uradovanja.

Miha Ješe, župan

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Ponesrečenci iz sobe 10 oddelka D stare travmatologije UKC Ljubljana; spodaj od leve Boštjan in Uroš, zadaj Miha, Dragan in Niko

Občina Škofja Loka

Želijo ohraniti tovarno in blagovno znamko

Ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine so se v Škofji Loki ob temi o oblačilni dediščini posvetili preteklosti in sedanjosti tekstilne industrije na Škofjeloškem. Med tovarnami ima pomembno mesto Šešir, ki obstaja že 95 let.

Miro Pinterič / Foto: Tina Dokl

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Dediščino tekstilne industrije na Loškem so predstavili na projektnem tednu v šolah, o tem je potekalo predavanje in okrogla miza, predstavljena je bila tudi na več razstavah, med drugim v izložbah lokalov Mestnega trga. Tekstilna industrija na Škofjeloškem ima tradicijo v nekdanjih cehih, med njimi je bil tudi klobučarski, katerega tradicijo je nadaljevala tovarna klobukov Šešir. Ta v Škofji Loki obstaja že 95 let. Doživljala je vzpone in padce, a se je obdržala. Njen dolgoletni direktor Miro Pinterič sicer pravi, da leto, ko praznujejo 95 let, ni ravno razlog za praznovanje, saj je najtežje doslej, vendar se trudijo, da bi obdržali to za Škofjo Loko značilno blagovno znamko.

Proizvodnja se je začela v stavbi na Spodnjem trgu, v letu 1976 pa je bila zaradi povečanega obsega prodaje v Iran in s tem povečanja proizvodnje zgrajena nova stavba na Kidričevi. Svoj proizvodni obrat so imeli tudi v Gorenji vasi, enega pa v Stari vasi na Bizeljskem. Prvega so zaprli že pred časom, drugega nedavno. Proizvodnjo so s Trate sedaj preselili na staro lokacijo na Spodnjem trgu, prostore na Trati pa opustili, so v lasti banke, po besedah direktorja Mira Pinteriča so se namreč dogovorili, da na ta način poplačajo del obveznosti do Gorenjske banke, ki je poleg finančne uprave njihov največji upnik.

A tudi selitev v nekdanje prostore ni bila poceni. "Čeprav smo sprva načrtovali, da bomo v ureditev vložili pol manj, so ti stroški naposled dosegli 110 tisoč evrov. Zaposlenih je 31, za normalni proizvodni ciklus bi nas moralo biti 42. Delamo od šestih do dveh, od ponedeljka do petka, kar je za današnje čase tudi prednost, a kljub temu težko dobimo delavce," razlaga Miro Pinterič. "Trudimo se, hujše situacije v moji 50-letni karieri še ni bilo. Smo v poenostavljeni prisilni poravnavi. Do letošnjega maja smo svoje obveznosti v redu odplačevali, potem pa so nekdanji sodelavci prek sodišča izterjali svoje pravice, kar nas je iz tekočega poslovanja stalo blizu 50 tisoč evrov. To je bilo ne planirano in nas je povsem vrglo iz tira. Finančni upravi nato nismo mogli plačati za dva meseca prispevkov in so nas blokirali. Vem, da je državi treba plačati svoje, a bi vseeno želeli, da bi nam te obveznosti še malo odložili. Pokrivati moramo stroške in obveznosti za nazaj. Naš poglavitni cilj je firmo Šešir in njeno blagovno znamko ohraniti v Škofji Loki."

Šešir se je vrnil v prvotne prostore na Spodnjem trgu. / Foto: Andrej Tarfila

Naročila pa v Šeširju imajo in s tem tudi perspektivo. Veliko delajo za ameriško tržišče: v newyorškem Brooklynu imajo židovske kupce, njim dobavljajo polizdelke za židovska pokrivala. Z židovskimi strankami je Šešir posloval že pred drugo svetovno vojno, pravi Pinterič, sam pa si je njihovo zaupanje pridobil po tem, ko so izvedeli, da je rojen v nemškem koncentracijskem taborišču. A enako dobre odnose ima tudi z nemškimi poslovnimi partnerji, doda sobesednik, izvažajo še na nekatere druge evropske trge in celo na Kitajsko. Presenetilo ga je, da so tja prodali najdražje klobuke, te pa so Kitajci prodali v Mongolijo za tamkajšnjo visoko družbo. Za domači trg gre le dva odstotka proizvodnje (najbolj zvesta stranka je ljubljanska Nama). Dodelavnih poslov se izogibajo, ne želijo delati cenenih izdelkov, pač pa kakovostne za višji cenovni razred. Kdaj si Miro Pinterič obeta boljše čase za tovarno klobukov? Ob sodelovanju omenjenih dveh odločujočih upnikov (ki sta po njegovih besedah sicer pripravljena pomagati) bi bilo lahko že naslednje drugo poletje bolje.

Na okrogli mizi o tekstilni industriji v Škofji Loki je obiskovalcem predstavil podjetje Šešir v vseh njegovih razvojnih stopnjah. Najbolje jim je bilo v času, ko so izvažali v Iran in Sovjetsko zvezo, denarja je bilo kot pečka. V času, ko je cvetelo to tržišče, ko je še živel jugoslovanski trg in ko so veliko izvažali v Sovjetsko zvezo, se je delalo 600 tisoč klobukov letno. Sedemdeseta leta prejšnjega stoletja so neponovljiva, a glede na Šeširjeve kakovostne izdelke in zanimanje ameriškega in evropskih trgov (slednji se je že začel odpovedovati ceneni kitajski robi) prihodnost vendarle ni videti tako črna. Trudimo se, večkrat ponovi Miro Pinterič. Tako kot še nekatere tekstilne tovarne v Škofji Loki, ki v času množičnega propada te panoge niso zaprle svojih vrat in vztrajajo, jih vodi trma. V tekstilni panogi sicer ni bilo velikih plač (imeli smo za kruh, ne pa tudi za maslo, morda samo za margarino, se slikovito izrazi sogovornik), a v Šeširju ni bilo velike menjave zaposlenih. "Kdor se je zaposlil, je tu ostal do upokojitve, vključno z menoj, ki sem v tovarni že pol stoletja z izjemo dveh let, ko sem bil na čelu občinskega izvršnega sveta. A tudi takrat sem ob koncih tedna delal za Šešir," pravi Pinterič, ki se je iz politike raje vrnil v tovarno, danes pa bi vseeno želel, da bi ga zamenjal kdo mlajši. Kljub temu pa govori o ciljih, ki jih imajo za prihodnost, tudi o tem, da bi v obnovljenih prostorih prvotne stavbe uredili tudi prostor za obiskovalce. Tovarna klobukov Šešir je škofjeloška značilnost, ki bi jo lahko pokazali tudi turistom, jim omogočili ogled proizvodnje in predstavitev tovarne (tudi na velikem ekranu, kjer bosta na ogled film iz oddaje nacionalne televizije Alpe–Donava–Jadran in film, posnet ob 50-letnici tovarne), mogoč bo tudi nakup izdelkov.

Spet srečanja Družinske akademije

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Vsako leto Družinska akademija pripravlja srečanja s predavanji, tridnevni tabor in romanje za družine, različne delavnice. Že tretje leto zapored napovedujejo niz zanimivih srečanj, ki se bodo vrstila od novembra 2016 do maja 2017. "Ob predavanjih snujemo delavnice, kulturne dogodke in domača in mednarodna srečanja. Vsa predavanja so brezplačna, prav tako je poskrbljeno za varstvo otrok po predhodni prijavi. Povežemo se z različnimi strokovnjaki, tudi iz tujine, ki nam predstavijo aktualno vsebino v današnjem času. Namen srečanj je v skupnosti odkrivati temeljne resnice o medsebojnih odnosih in iskati odgovor na vprašanje, kako v plehkost odnosov ponovno vrniti dostojanstvo," pravi Andreja Ravnihar Megušar iz Družinske akademije.

Letošnje prvo srečanje bo v soboto, 19. novembra, v Škofji Loki (Jurjeva dvorana v Stari Loki), ko bo o teoriji spola predavala Mojca Belcl Magdič, ki v Rimu na Papeškem Inštitutu Janeza Pavla II. dokončuje doktorat iz teorije spola. 21. februarja 2017 bo sledilo predavanje z delavnicami za otroke Kako z otrokom spregovoriti o spolnosti. To bo dvorani Župnijskega doma v Selcih. Predavala bo direktorica Zavoda Živ!m Katarina Nzobandora s sodelavci. Tretji dogodek pa 31. marca pripravlja Vrtec sončni žarek v sodelovanju z Družinsko akademijo, Večerjo v soju sončnega žarka. Maja načrtujejo še okroglo mizo z naslovom Kakšno šolo potrebujemo.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Novi plačljivi parkirišči

Občinski svet v Škofji Loki je sprejel odredbo o določitvi parkirnih površin, na katerih je parkiranje plačljivo.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Odredbi je dodana tudi grafika območja, kjer se da pridobiti dovolilnice za štiri plačljiva parkirišča, in spremembe z uvedbo dveh novih plačljivih parkirišč. To bosta parkirišči Tehnik in Pepetov klanec (na grabnu), ukinjeno pa bo parkirišče pred upravno enoto, saj bo tamkajšnji trg v celoti obnovljen, za upravno enoto pa zgrajeno otroško igrišče. Pred upravno enoto bo urejeno parkirno mesto za invalida in kolesarje, motorna vozila pa bodo lahko parkirala na Pepetovem klancu. Plačljivo parkirišče z enakim režimom, kot je doslej veljal pred upravno enoto, bodo uredili na zgornji polovici Pepetovega klanca, kjer bo na voljo 16 plačljivih parkirnih mest. Tudi tu bo prvih 30 minut parkiranje brezplačno, nadaljnja ura bo veljala en evro.

Na parkirišču pri Tehniku so že pred poletjem na novo uredili in uvedli pet parkirišč za parkiranje avtodomov, 52 parkirnih mest za osebna vozila (od tega dve namenjeni invalidom) in tri parkirna mesta za avtobuse. Za avtomobile in avtodome bo veljalo, da sta prvi dve uri brezplačni, nadaljnja ura bo 50 centov. Za abonente s Spodnjega trga in Stare ceste (oziroma za potrebe stavbe zdravstvenega doma) bodo na voljo parkirne dovolilnice, 30 za stanovalce, 16 za zaposlene v zdravstvenem domu. Za tri parkirna mesta za avtobuse pa bodo glede na potrebe lahko naknadno uvedli časovno omejeno parkiranje. Na parkirišču Zdravstveni dom (plato) zaradi poenotenja podaljšujejo plačljivo parkiranje z 18. na 19. uro. Na ostalih plačljivih parkiriščih bo ostal obstoječ režim parkiranja vozil. Nov režim bo začel veljati 1. januarja 2017, abonenti pa bodo lahko dovolilnice naročali decembra.

Takšne rešitve so odraz potreb v starem mestnem jedru, intervale parkiranja skušajo po vsem mestu čim bolj poenotiti, smo slišali na seji občinskega sveta. Spremembe parkiranja si lahko obetajo tudi na drugih mestih (stari Petrol, pri igrišču v Puštalu, v Frankovem naselju). V razpravi o novi odredbi so svetniki med drugim predlagali, da bi kazalo režim parkiranja na teh parkiriščih pojasniti tudi v tujih jezikih, zagotoviti več parkirnih mest za motorje, nekateri so se zavzeli, da bi bilo plačljivega parkiranja manj, če želi Škofja Loka privabiti turiste, svetniki NSi pa so predlagali, da bi začetni dve uri brezplačnega parkiranja na parkirišču pri Tehniku podaljšali na štiri ure, vendar predlog ni bil sprejet.

Občina Škofja Loka

Življenje v počasnejšem ritmu

V bivalni enoti Varstveno delovnega centra Kranj v Škofji Loki so to leto začeli izvajati program za starejše varovance. Skupini osmih starejših ljudi s posebnimi potrebami, imenovani Zimzelen, življenje teče podobno kot drugim, le nekoliko počasneje.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Bivalna enota je v Škofji Loki od zgodnje pomladi leta 2010. V njej sedaj prebiva 24 odraslih ljudi s posebnimi potrebami različnih starosti. "Imamo starostno zelo heterogeno strukturo stanovalcev, od 30 do 70 let, glede na starost se razlikujejo tudi njihove potrebe. In prav iz slednjih se je razvil program, imenovan Zimzelen, ki jim zagotavlja nadaljnjo vključenost v storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji in obenem sledi spremenjenim potrebam, ki izhajajo iz njihovega zdravstvenega in socialnega stanja ali zgolj starosti. Upošteva načela aktivnega staranja in jim še naprej omogoča socialno vključenost v okolje, ki so ga vajeni in v katerem se dobro počutijo," pojasni direktorica VDC Kranj Mirjana Česen.

Rešitev za starejše varovance so iskali in našli v okviru sedanjih zakonskih možnosti. Čeprav se starajo, domovi za starostnike za ljudi s posebnimi potrebami niso najboljša rešitev. Kot pravi Mirjana Česen, je njena vizija program v smislu doma, ki bi jim omogočal bivanje v enoti in ustrezen okupacijski program, da jih ne bi bilo treba kot sedaj voziti po drugih enotah. Trenutno pa so še vedno na enak način kot ostali stanovalci bivalne enote vključeni v dogajanje, kar pomeni, da se še niso "upokojili", pač pa jih še vedno vozijo na delo v druge enote VDC Kranj, le njihov vsakdanji ritem se je nekoliko upočasnil. Zjutraj jim za "službo" ni treba vstajati zgodaj, prihranjena jim je jutranja naglica, preden jih odpeljejo na druge lokacije, lahko bolj v miru popijejo kavo in listajo po časopisih. Ko se okoli druge ure popoldne vrnejo v hišo, se po kosilu in počitku vrstijo različne aktivnosti, prav tako prilagojene njihovim spremenjenim potrebam. Obiskujejo razstave, gredo na izlete ali zgolj na sprehode do mesta, kjer pri Homanu pijejo kavo. Mirjana Česen pravi, da se v Škofji Loki dobro počutijo, saj jih je okolje lepo sprejelo. Ti ljudje so namreč veseli in prijazni, v življenja nas, ostalih, vnašajo vedrino in potrebo, da se v vsakdanjem hitenju ustavimo in razmislimo o vrednotah. V tem smislu za svoje okolje predstavljajo dodano vrednost, razmišlja sogovornica. V programih dejavnosti je velik poudarek tudi na gibanju, ki je namenjeno ohranjanju njihovega zdravja. Pred bivalno enoto v Škofji Loki imajo posebne naprave za razgibavanje v naravi (takšne so tudi na lokaciji v Kranju).

Ko smo pred nedavnim obiskali skupino Zimzelen, so ravnokar pospravili po kosilu. Tega dne je bila na jedilniku pica, ki so jo vsi pohvalili. Vsi so izražali zadovoljstvo z življenjem v bivalni enoti in vsem tudi veliko pomeni, da lahko delajo. Najstarejši član skupine Zimzelen je 70-letni Aco, ki je v preteklosti rad pomagal očetu v mizarski delavnici in še vedno zelo rad dela z lesom, prav tako je dober v likovnem izražanju.

Foto: Matic Zorman

Mirjana Česen

Foto: Matic Zorman

Varovanci sodelujejo pri pripravi obrokov v kuhinji.

Skupina Zimzelen z direktorico VDC Kranj Mirjano Česen /Foto: Matic Zorman

Klub škofjeloških študentov je zakon

Vsako jesen svoje kolesje s polno paro zaženejo študentski klubi, tako tudi Klub škofjeloških študentov, ki domuje v prostorih na Mestnem trgu 20. O klubu, mladini in prihajajočem brucovanju sem se pogovarjala s predsednikom Luko Krekom.

Nina Fehter

Na kratko mi predstavi KŠŠ.
"KŠŠ, torej Klub škofjeloških študentov, je škofjeloška mladinska organizacija, ki na območju občine Škofja Loka že desetletja neprekinjeno zagotavlja in spodbuja najrazličnejše dejavnosti za študente, dijake in mlade nasploh. Poleg tradicionalnih večjih projektov in družabnih dogodkov nudi predvsem športne aktivnosti, kulturno udejstvovanje in izobraževalne vsebine."

Mladi verjetno potrebujejo konkreten razlog, da se včlanijo.
"Mislim, da ga imajo, saj je KŠŠ zakon! Nobene članarine ali stroškov, veliko ugodnosti in subvencij za člane na najrazličnejših področjih (športne dejavnosti, družabni dogodki, vozovnice za smučanje ipd.), zabava, druženje, jezikovni in drugi tečaji, različne oblike neformalnega izobraževanja, vsega tega se lahko udeležite kot član KŠŠ-ja. Vsak študent ali dijak z včlanitvijo postane del mladinske skupnosti, ki se trudi dijakom in študentom omogočiti čim več različnih možnosti za udejstvovanje v različnih aktivnostih. Letos je v teku tudi nagradna igra: vsak študent, ki se včlani do konca oktobra, sodeluje v žrebanju za tabličnі računalnik in druge praktične nagrade. Vsem članom ali potencialnim članom bi radi tudi sporočili, da naj se obrnejo na nas, če imajo kakršnekoli ideje ali želje za dogodke, aktivnosti ali program za mladino, ki bi jih želeli imeti v Škofji Loki."

Foto: Arhiv KŠŠ

Luka Krek, aktualni predsednik Kluba škofjeloških študentov

Menda so različnih idej in želja polni tudi škofjeloški dijaki.
"Že nekaj časa na Klubu škofjeloških študentov deluje tudi dijaška sekcija, ki vztrajno raste in postaja vse bolj aktivna. Glavni namen dijaške sekcije je prenos znanja na mlajše generacije in ustvarjanje kontinuitete na področju mladinske dejavnosti na klubu in na območju Škofje Loke. Seveda mora biti pri dijakih delovanje deloma projicirano skozi zabavo, vendar hkrati s tem poteka tudi proces izobraževanja, ki lahko marsikateremu dijaku, ki se pridruži dijaški sekciji KŠŠ, prinese veliko neformalnega znanja na področju organizacije, dela v skupini in drugih uporabnih področjih."

Še pred meseci dijaki zadnjih letnikov so danes že novopečeni študentje, bruci.
"To drži in ravno njim je namenjeno Brucovanje, ki ga tradicionalno pripravljamo v oktobru. Tokrat bo na sporedu v petek, 28. oktobra, v MKC Pri Rdeči Ostrigi, na odru bo etno-folk zasedba Balkan Boys, nastopil pa bo tudi DJ Haris Pilton. Novopečeni študentje se bodo merili v brucovanjskih igrah, za katere se lahko prijavijo v pisarni kluba, premierno pa bomo predvajali tudi Brucfilm, kratki igrani film, ki ga vsako leto pripravimo za bruce."

Poskušaj prepričati bruce, da se udeležijo brucovanja.
"Prvič, brezplačna vstopnica za dogodek in kakšna kapljica. Drugič, druženje z ostalimi bruci in KŠŠ-jevci. Tretjič, izkaz pripadnosti lokalni mladinski skupnosti. Četrtič, žurka."

Občina Škofja Loka, Mestni trg 15, Škofja Loka

Mladi ustvarjali na ulici

Mateja Rant

Škofja Loka – V okviru Male Groharjeve kolonije je konec septembra na škofjeloških ulicah in trgih ustvarjalo več kot sto mladih likovnikov. Obiskovalci so ta dan v mestu lahko na vsakih nekaj korakov naleteli na zanimiv prizor, ko so mladi s slikarskim stojalom pred sabo ali slikarsko podlago v naročju čisto zatopljeni v delo na papir prenašali zanimive likovne detajle Škofje Loke. Letos so se kolonije udeležili po trije učenci in njihovi mentorji iz 35 šol večinoma z Gorenjskega, pridružili pa so se jim tudi učenci s Ptuja.

Kot vsako leto so izmed nastalih del na koncu izbrali deset najboljših, ki jih predstavijo tudi v barvnem katalogu razstave v obliki razglednic, je razložil vodja kolonije Janez Jocif iz škofjeloške izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti. Selekcijo je opravil akademski slikar in profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani Herman Gvardjančič. Prvič pa so v okviru kolonije pripravili predstavitev likovnega ustvarjalca. Na Mestnem trgu je potekala demonstracija in delavnica risanja karikatur Borisa Oblaka, skozi katero je mlade seznanil s svojim delom.

Foto: Tina Dokl

Občina Gorenja vas - Poljane

Županov kotiček

Oktober je dober

Milan Čadež

Mesec oktober začenjamo s tednom otroka, v katerem obeležujemo svetovni dan otroka, ki so ga pri OZN razglasili že v letu 1956 in pri tem poudarili, da je skrb za otroško zdravstveno varstvo ena osnovnih pravic otrok. Zato si štejemo v prav poseben dosežek, da smo lahko prav na ta dan v našem zdravstvenem domu slovesno predali namenu dolgo in težko pričakovano otroško ambulanto za celovito zdravstveno oskrbo otrok.

Ta mesec pa je bil še bolj zaznamovan s prenovami lokalnih cest in javnih poti po vsej občini, ki smo jih v večjem obsegu izvajali na več kot desetih lokacijah hkrati, nekatere pa zaključili že v preteklih mesecih. K pripravi obnov smo pristopili sistematično in načrtno, saj se zavedamo, da je dela pri obnovi 380 kilometrov občinskih cest zaradi obdobja pretežnega vlaganja v vodovode in kanalizacijo izjemno veliko. Že sredi lanskega leta smo vse krajevne skupnosti zaprosili za njihove predloge prioritet cestnih obnov, na tej osnovi pripravili projektno dokumentacijo in izvedli javno naročilo. Obnavljamo odseke v dolžini 200 do 600 metrov, v primeru preplastitev pa tudi preko kilometra. Zastavili smo obsežen program, zato bo delo potekalo v dveh letih in bo zaključeno v prihodnjem oktobru.

Skupaj s cestnim programom krajevnih skupnosti, ki se pretežno prav tako financira iz občinskega proračuna, bomo tako v obeh letih temeljito obnovili več kot 16 kilometrov cest. Posebej je pomembno, da bo na nekaterih odsekih pred obnovo temeljito sanirana nestabilna podlaga na območju plazov in usadov, da bi povečali trajnost izvedenih sanacij. Zavedamo se, da nam glede na obseg cestnega omrežja dela še ne bo kmalu zmanjkalo, zato bomo prihodnje leto pristopili k pripravi novega sklopa obnov, ki pa ga bomo izvajali postopno, saj bo investiranje občine v prihodnjih treh letih zaznamovano z novimi vlaganji.

Prav v teh dneh namreč pripravljamo zadnjo dokumentacijo za zagon novega izjemno pomembnega projekta občine, ki ga že dolgo načrtujemo; in sicer v prihodnjem letu načrtujemo začetek gradnje športne dvorane Gorenja vas. Pričakujemo, da bo na deseto obletnico odprtja nove telovadnice pri osnovni šoli Poljane, v septembru 2017, gradnja že v polnem teku. Oddali smo popolno vlogo na Eko sklad za sofinanciranje gradnje skoraj ničenergetskih objektov, kar ustreza karakteristikam projektirane nove gorenjevaške športne dvorane, pridobili pravnomočno gradbeno dovoljenje, čaka pa nas še izvedba javnega naročila. Lokalna skupnost bo na ta način pridobila izjemno kakovosten objekt za športno vadbo vseh interesnih skupin občanov, ki smo ga vsi že dolgo pričakovali. Verjamemo, da bo to velika pridobitev za naše prihodnje generacije, ki bo v dobrobit vsem starostnim skupinam naših občanov.

Milan Čadež, župan

Uradno odprli obnovljeno cesto

Stara Oselica – Sredi oktobra tudi uradno odprli dober kilometer in pol dolg odsek obnovljene ceste Trebija–Stara Oselica. Gradbeno pogodbo za obnovo ceste v Staro Oselico, ki so jo izvedli v dveh delih, so podpisali julija 2012. Najprej se je začela obnova prvega odseka v dolžini 860 metrov. Dela so končali pred tremi leti, naložba pa je bila vredna dobrih 146 tisoč evrov. Obnovo so nadaljevali v letu 2014, ko so sanirali usad v dolžini 120 metrov, lani pa so uredili celoten spodnji ustroj ceste, ki so ga letos še asfaltirali. Omenjena dela na 740 metrov dolgem odseku so bila vredna skoraj 164 tisoč evrov.

Foto: Arhiv občine

Velik dan za otroško zdravstvo

V gorenjevaškem zdravstvenem domu so v začetku oktobra odprli prenovljeno otroško ambulanto, v kateri so program z otroške preventive razširili še na kurativo.

Mateja Rant

Gorenja vas – "To je več, kot smo na področju pediatrije v Poljanski dolini sploh kdajkoli imeli. Uspelo nam je, kar se je še pred letom dni zdelo nemogoče," je bil ob odprtju obnovljenih prostorov zadovoljen župan Milan Čadež. Verjame, da bodo glede na skoraj dva tisoč otrok samo v občini Gorenja vas - Poljane uspeli v prihodnosti pridobiti polni program otroške ambulante za vse dni v tednu. Ta čas bo namreč ambulanta delovala štiri dni na teden.

Župana posebno veseli, da so koncesijsko pogodbo za izvajanje pediatrične dejavnosti podpisali z izkušeno pediatrinjo Ido Rus, ki jo mnogi otroci poznajo že iz zdravstvenega doma v Škofji Loki. V Škofji Loki bo do konca marca prihodnje leto zaradi pomanjkanja pediatrov še vedno opravljala preglede bolnih otrok, zato bo do tedaj v gorenjevaški otroški ambulanti veljal prehodni ordinacijski čas, pri delu pa ji bosta pomagala dva sodelavca. Delo bodo opravljali v prenovljenih prostorih, ki so jim nadeli lično in igrivo celostno podobo ter jo opremili po sodobnih standardih. Na novo so uredili tudi izolirnico in čakalnico za bolne otroke. Za naložbo so po županovih besedah odšteli okrog sedemdeset tisoč evrov.

Kot je ob tem spomnil župan, je občini Gorenja vas - Poljane zaradi pomanjkanja zdravnikov in neustreznih prostorov pred skoraj dvema letoma grozila ukinitev preventivne otroške ambulante. Takrat so začeli prizadevanja za pridobitev pediatra, pri čemer so se povezali tudi s sosednjima občinama Žiri in Železniki. Februarja lani je Zdravstveni dom Škofja Loka zaprl pediatrično ambulanto v Gorenji vasi, na sistematske preglede in v predšolsko svetovalnico pa so morali starši otroke voziti v Škofjo Loko. Sledilo je večmesečno dopisovanje z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, da jim je vendarle uspelo dobiti natančna navodila, kaj je treba urediti za ponovno pridobitev ambulante. Prenove so se lotili že lani in v januarju so v Gorenji vasi znova začeli opravljati sistematske preglede, vendar ne v prejšnjem obsegu, sočasno pa je od novembra lani tekel postopek za podelitev koncesije za izvajanje pediatrične dejavnosti. Marca so objavili javni razpis, na katerem so prejeli eno prijavo, avgusta pa je sledil podpis koncesijske pogodbe s pediatrinjo Ido Rus. V začetku oktobra so tako v Poljanski dolini po skoraj dveh letih prizadevanj znova dobili preventivno zdravstveno oskrbo otrok s posvetovalnico in cepljenjem, zdravstvena oskrba pa se je razširila še na zdravljenje bolnih otrok.

Foto: Tina Dokl.

V gorenjevaškem zdravstvenem domu so v začetku oktobra odprli prenovljene prostore pediatrične ambulante.

Največji zalogaj telovadnica

Občinski svetniki so na zadnji seji obravnavali tudi prvi predlog proračuna za prihodnje leto, v katerem načrtujejo za osem milijonov evrov prihodkov.

Mateja Rant

Gorenja vas – Največja naložba, ki jo načrtujejo v prihodnjem letu, bo gradnja športne dvorane v Gorenji vasi. Po besedah župana Milana Čadeža o tej telovadnici govorijo že petnajst let, saj je obstoječi objekt že star in dotrajan ter zato nevaren. Spomnil je, da so pred desetletjem v gorenjevaški šoli stopili korak nazaj in se strinjali, da je bolj potrebna gradnja športne dvorane v Poljanah, zato je zdaj čas, da jo dobijo tudi v Gorenji vasi.

Sedanja telovadnica namreč po besedah župana ne dosega nobenih standardov več, sploh ne tekmovalnih, otroci pa telovadijo tudi v šolski avli in drugih pomožnih prostorih, ki niso primerni za to. Učencem matične šole se v šestem razredu na omenjeni šoli pridružijo tudi učenci iz podružničnih šol, tako da jih je skupaj prek šeststo. Dvorana je popolnoma zasedena tudi popoldne, ko se v njej odvijajo športni krožki ter popoldanski treningi in rekreacija.

"Naložba bo vredna 3,8 milijona evrov, pri čemer računamo tudi na sredstva Eko sklada in Fundacije za šport, kljub temu pa bomo morali zagotoviti okrog tri milijone lastnih sredstev." Poleg gradnje športne dvorane bo naložba obsegala še ureditev kotlovnice in zamenjavo energenta ter celovito zunanjo ureditev. Po besedah direktorice občinske uprave Elizabete Rakovec bodo glavnino sredstev za to naložbo zagotovili v letu 2018, z gradnjo telovadnice pa naj bi začeli konec tega šolskega leta. Ob tem je župan poudaril, da ne glede na to v proračunu ne zmanjšujejo sredstev za krajevne skupnosti, saj želijo z enakim tempom kot doslej obnavljati občinske ceste. "Stanje na teh cestah se namreč poslabšuje, saj se povečuje število prevozov, poznajo se tudi posledice naravnih nesreč."

V letošnjem proračunu bo sicer 1,7 milijona evrov manj prihodkov kot lani. Za tekoče odhodke in transfere bodo namenili kar dve tretjini celotnega proračuna, največ za področje izobraževanja. »Skupaj z naložbo v telovadnico to področje obsega skoraj tretjino vseh proračunskih odhodkov, za področje prometa bomo namenili približno četrtino proračuna, za vsa ostala področja pa manj kot deset odstotkov proračuna,« je pojasnila Jana Kristan iz oddelka za proračun, finance in računovodstvo. Med večjimi projekti, ki so jih predvideli v prihodnjem letu, je omenila še ureditev odseka ceste Poljane–Javorje, za kar bodo namenili 245 tisoč evrov, za preplastitve cest bo na voljo 240 tisoč evrov, za ureditev ceste Gorenja vas–Dobrava 85 tisoč evrov, za nadaljevanje gradnje hišnih priključkov na kanalizacijo pa 53 tisoč evrov. Skupaj bo za investicije namenjenih 2,6 milijona evrov oziroma 32 odstotkov proračuna. Proračun bo do vključno 14. novembra v javni obravnavi.

Ob šoli v Gorenji vasi bodo prihodnje leto začeli graditi športno dvorano. / Foto: Matic Zorman

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, Gorenja vas

Občina Gorenja vas - Poljane

Obujali lepe spomine

V Poljanah so sredi oktobra pripravili že tradicionalno srečanje starejših Poljancev, ki so tudi letos do zadnjega kotička napolnili dvorano kulturnega doma.

Mateja Rant

Poljane – Na letošnjem srečanju se je zbralo prek sedemdeset krajanov, starejših od 75 let. Vseh Poljancev, ki so že presegli to starostno mejo, je sicer 169, je pojasnil predsednik krajevne organizacije Rdečega križa Poljane Franc Dolenec. Najstarejša krajanka, Angela Zalokar, je letos v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka praznovala 102 leti, Angelca Stanonik z Dolenjega Brda pa je letos slavila okrogel jubilej, saj je dopolnila sto let.

"Vesel sem, da se vas je toliko zbralo in da ste pripravljeni svoje življenjske izkušnje deliti z nami," je starejše nagovoril Franc Dolenec in jih pozval, naj svoje spomine zaupajo tudi zvedavim šolarjem, ki bodo tako lahko črpali iz njihovih izkušenj. "Težave pa zaupajte nam, saj vam bomo pri Rdečem križu vedno stali ob strani in vam skupaj z vašimi svojci poskušali olajšati težave." Nagovoril jih je tudi župan Milan Čadež. "Letos me je obiskal Abraham, kar pomeni, da sem dve tretjini poti, da bom v vaši družbi, že prehodil," se je pošalil in dodal, da sicer razume mlade, še bolj pa starejše. "Modrost starejših je tista prava in pa zdrava kmečka logika," je poudaril župan, ki je prepričan, da je le s trdim delom mogoče kaj doseči, pri tem pa se opreti na izkušnje starejših. Ob koncu jim je zaželel predvsem veliko tistega, kar ni mogoče kupiti z nobenim denarjem, to je trdnega zdravja. Predsednik krajevne skupnosti Poljane Anton Debeljak jim je zaželel, da na srečanju obujajo le lepe spomine. Zahvalil pa se je tudi krajevni organizaciji Rdečega križa za delo, ki ga opravljajo na področju pomoči starejšim, za kar so si lani prislužili celo občinsko priznanje.

Na srečanju v Poljanah se je zbralo več kot sedemdeset starejših krajanov.

Starejše je nagovorila še predsednica območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka Milena Miklavčič, ki je dejala, da je pomembno predvsem to, da so vsak dan hvaležni, da so tudi v starosti pri močeh in lahko sami kaj naredijo zase. "Pogosto obiskujem starejše in v pogovoru z njimi ugotavljam, da so mnogi zadovoljni že s takimi malenkostmi." Od starejših, pravi, pa se je naučila še eno pomembno življenjsko modrost, in sicer da se ne smemo norčevati iz hrane. Ob tem je spomnila, da je danes več sto tisoč Slovencev na pragu revščine, na odpadu pa končajo gore kruha. Na koncu je vsem zaželela čim več medsebojne prijaznosti in nasmejanih trenutkov v krogu družine.

Najboljši v motokrosu

Devetletni Žak Oblak iz Dolenje Dobrave je postal državni prvak v motokrosu, za kar mu je čestital tudi župan Milan Čadež.

Mateja Rant

Dolenja Dobrava – Motokrosisti iz Poljanske doline so že v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja posegali po najvišjih mestih na takratnih republiških in državnih prvenstvih, zdaj pa je po dolgih desetletjih v motokrosu spet blestel tekmovalec iz te doline. Žak Oblak je postal državni prvak prvenstva v razredu MX50 v tej sezoni, so sporočili z občine.

Žak Oblak z mamo Lidijo in očetom Robijem pri županu Milanu Čadežu / Foto: arhiv občine

Žak Oblak, ki se nad motorji navdušuje že od malih nog, je član Motokros kluba Jernejles iz Žirov. "Pri treh letih in pol se je prvič usedel na Yamaho PW50, s katero se je pod budnim nadzorom očeta Robija spoznaval z osnovami tehnike vožnje na zemljišču v Todražu," so pojasnili na občini in dodali, da je po treh sezonah vztrajnega dela presedlal na večji motor KTM SX50, na katerem je tehniko izpopolnjeval na stezi športnega parka Jernejles v Žireh, pridobival je tudi na hitrosti. Na dirkah odprtega državnega prvenstva Slovenije v razredu MX50 junior je prvič nastopil v lanski sezoni in osvojil 3. mesto v skupnem seštevku. V istem razredu omenjenega prvenstva je nastopil tudi v letošnji sezoni. Njegova odlična pripravljenost se je pokazala na vseh enajstih dirkah prvenstva, saj je na odru za zmagovalce stal kar desetkrat, štirikrat na zmagovalni stopnički. Pokal za najboljšega je prejel na zadnji tekmi sredi oktobra v Brežicah, kjer je zanj navijal tudi župan Milan Čadež.

Visok jubilej Župnije Javorje

Z razstavo Petra Jovanoviča in sveto mašo, ki jo je daroval nadškof Stanislav Zore, so septembra v Javorjah zaznamovali 140. obletnico ustanovitve župnije.

Mateja Rant

Javorje – Kot uradno letnico ustanovitve Župnije Javorje v letopisu Cerkve na Slovenskem 2000 navajajo leto 1876, v nekaterih drugih virih pa je mogoče najti tudi druge letnice, je pojasnila dr. Milena Alič, avtorica spominske publikacije Župnije Javorje ob 140-letnici njene ustanovitve. Originalnih listin, je še dodala, pa v arhivih ni moč najti. V spominski publikaciji je orisala tudi zgodovino poselitve ter upravne in cerkvene ureditve Župnije Javorje. Svoje mesto so v njej našli tudi vsi javorski župniki. Prvi župnik Župnije Javorje s podružnicama sv. Brikcija v Četeni Ravni in sv. Valentina na Jarčjem Brdu je bil Matevž Jereb, kot petnajsti po vrsti pa zadnjih devet let župnijo vodi Ciril Istenič.

Vrhunec praznovanja župnije je predstavljala slavnostna nedeljska sveta maša v začetku septembra, ki jo je daroval ljubljanski nadškof Stanislav Zore. Sledilo je druženje krajanov in obiskovalcev ob kulturno-zabavnem programu pod šotorom na dvorišču župnišča. V programu, ki ga je povezovala Saša Pivk Avsec, so sodelovali Mežnarjevi ljudski godci, domači plesalci s folklornimi plesi, dramski igralec Gregor Čušin, Blegaške sinice, oratorijski zborček, mladi harmonikarji Nejc Božnar, Matej Oblak in Blaž Oblak, z venčkom Avsenikovih viž pa sta se predstavila še Tanja Zavašnik in Blaž Kokelj.

Foto: Denis Bozovičar

Župnija Javorje je praznovala 140. obletnico ustanovitve.

V sklopu praznovanja visokega jubileja so v prostorih podružnične šole Javorje pripravili tudi razstavo slik domačega avtorja Petra Jovanoviča. Njegova najnovejša slikarska dela so vsebinsko vezana na poezijo Alojza Grozdeta. V domačem kraju je bila to Jovanovičeva četrta razstava, sicer pa je samostojno razstavljal blizu stokrat. Kot je priznal Jovanovič, je najtežje razstavljati prav pred domačimi ljudi. Zvone Možina je ob tem v imenu Župnije Javorje kot zanimivost navedel, da so Jovanovičevo prvo samostojno razstavo odpirali pred natanko petdesetimi leti, in sicer na isti dan, datum in uro, kot so jo odprli tokrat v Javorjah, le da je bila takrat v Škofji Loki.

Za večjo varnost pešcev

Mateja Rant

Gorenja vas - Poljane – Vseslovenski preventivni akciji za večjo varnost pešcev v prometu se je v začetku oktobra pridružil tudi občinski Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV) občine Gorenja vas - Poljane. Pešcem v Gorenji vasi in Poljanah so v sodelovanju z medobčinskim redarstvom in Združenjem šoferjev in avtomehanikov Žiri razdelili več kot osemdeset odsevnih trakov, opremili so jih tudi s promocijskim materialom. "Osnovni namen akcije je opozoriti in ozaveščati pešce glede uporabe odsevnih predmetov, saj vidnost v prometu pomeni tudi večjo varnost, na drugi strani pa je cilj voznike opozoriti na večjo pozornost in skrb za pešce kot ranljivejšo in bolj ogroženo skupino udeležencev v prometu," so pojasnili pri SPV. Prav zaradi slabe vidnosti pešcev se zgodi veliko nesreč, ki bi jih lahko učinkovito preprečili. "Pešci, zlasti starejši, so običajno oblečeni v temna oblačila, ne uporabljajo kresničk ali drugih odsevnih predmetov, zato jih vozniki prepozno opazijo, da bi ustrezno ukrepali," so poudarili v SPV. Največ nesreč se zgodi prav v jesenskih in zimskih mesecih, ko so vidljivost in pogoji vožnje na cestah bistveno slabši kot v toplejšem delu leta.

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, Gorenja vas

Občina Železniki

Županov kotiček

Odlična promocija Železnikov

Številni občani ste se ta mesec udeležili lepega glasbenega večera, ki so ga v Železnikih pripravili ustvarjalci oddaje Slovenski pozdrav. Lahko smo izredno veseli, da so dve oddaji posneli prav v naši občini, poleg nas so s to odločitvijo razveselili le še pet slovenskih mest. Oddaja ima zelo dobro gledanost in prepričan sem, da bo predvajanje oddaj, v katerih bodo predstavljeni tudi Železniki s svojo železarsko in čipkarsko tradicijo, odlična promocija za naše kraje in da bo to dobra naložba tudi v gospodarskem smislu. Naša obveznost je bila zagotoviti športno dvorano za tri dni z dovolj močnim električnim priključkom, poleg tega pa smo morali poskrbeti še za požarno varnost in usmerjanje prometa v času prireditve. Za vse ostalo so poskrbeli na Televiziji Slovenija. Verjamem, da je bil naš vložek pametno naložen, saj, kot že rečeno, ima oddaja zelo veliko gledalcev.

Pri prireditvi so sodelovali zaposleni v Javnem zavodu Ratitovec, predstavniki muzejskega društva, turističnega društva, kulturnega društva, klekljarice, folklorna skupina, pihalni orkester, mažoretke in Prostovoljno gasilsko društvo Železniki. Vsem sodelujočim se zahvaljujem za njihov prispevek.

Anton Luznar

Zahvaljujem pa se tudi podjetju Elektro Gorenjska, ki je s 130-kilovatnim električnim agregatom poskrbelo za ustrezno električno napajanje, podjetju Mebor za električno omarico s potrebnimi električnimi priključki in podjetju Vistop, ki je poskrbelo za električne povezave.

Na svoj kraj smo lahko upravičeno ponosni, saj se lahko pohvali z zelo bogato kulturno dediščino, lepo obnovljenimi starimi mogočnimi hišami in ljudmi, ki so vedno pripravljeni sodelovati in promovirati naše kraje.

Oddaji Slovenski pozdrav, ki so ju posneli v Železnikih, si boste na prvem programu Televizije Slovenija lahko ogledali 4. in 11. novembra.

Anton Luznar, župan

Prtovč najlepše naselje

V Železnikih so letos podelili kar 39 priznanj za najlepše urejene hiše, balkone in vrtove. Prislužil si ga je tudi Jože Mohorič z Loga, z 99 leti najstarejši občan, ki še vedno sam skrbi za rože in lepo okolico.

Ana Šubic

Železniki – V Železnikih so se tudi letos pridružili akciji Moja dežela, lepa in gostoljubna, ki jo vodi Turistična zveza Slovenije. Ocenjevalna komisija, ki jo sestavlja osemnajst članic in deluje pod okriljem Turističnega društva Železniki, je že dvajsetič izvedla ocenjevanje najlepše urejenih objektov, balkonov in vrtov na območju krajevne skupnosti Železniki. Članice so se tudi tokrat na teren odpravile dvakrat – konec junija in v začetku julija ter konec avgusta in v začetku septembra. "Ljudje so se nas v vseh teh letih že navadili. Ko pridemo k hiši, so do nas prijazni, negativnih odzivov, ki smo jih bile deležne včasih, ni več," je povedala predsednica komisije Mojca Benedičič. Dodala je, da je bilo tudi letos težko izbrati najboljše, ker se mnogi domačini zelo trudijo za urejenost in ocvetličenje objektov, poleg tega pa se držijo pravila, da je lahko občan nagrajen le enkrat v petih letih, da se prejemniki priznanj ne ponavljajo preveč in da tudi ostale domačine motivirajo za urejanje objektov. Poleg ocvetličenja ocenjujejo tudi videz objekta in urejenost okolice.

Letošnje nagrajence so razglasili sredi oktobra na prireditvi v kulturnem domu. Zopet so podelili priznanje za lepo naselje; komisijo je navdušila urejenost Prtovča, h kateri prispevajo vsi vaščani. Prvič pa so podelili posebno priznanje najstarejšemu občanu, ki še vedno sam skrbi za rože in lepo okolico, in sicer 99-letnemu Jožetu Mohoriču (Log 21). Radana in Mladen Čalič (Dašnica 130) sta si posebno priznanje prislužila za najlepši nagelj, Darja Romič (Na Kresu 9) za ocvetličenje balkona, Anči Trojar in Lojze Tolar (Ojstri Vrh 1) za obnovo stare hiše, Domel Holding za celotno podobo podjetja, Majda Frakelj (Studeno 24a) za urejanje Joškovega znamenja ter Irena in Stane Arnol (Na Plavžu 49a) za čebelnjak in okolico. Priznanje za najlepše urejeno večstanovanjsko enoto so si prislužili stanovalci Na Kresu 8, priznanje za najlepše urejeno kmetijo pa je prejela družina Kavčič (Podlonk 1).

Podelili so še 26 priznanj za najlepše urejene hiše z okolicami. Prejemniki so: Habjan (Dašnica 159), Demšar in Urh (Dašnica 70), Šuštar (Dašnica 66), Marenk (Dašnica 114), Potočnik (Dašnica 126), Šturm (Dašnica 96), Demšar (Studeno 5), Leben (Studeno 13), Demšar (Martinj Vrh 44a), Benedičič (Martinj Vrh 11), Odar (Potok 8), Rant in Habjan (Zali Log 11a), Kavčič (Zali Log 6b), Mohorič (Zali Log 57), Lotrič (Podlonk 16), Kavčič (Racovnik 23), Benedičič (Racovnik 41), Biček in Jelenc (Trnje 22), Košmelj in Jugovec (Na Plavžu 45), Drolc in Benedičič (Na Plavžu 85), Pfajfar (Na Kresu 35), Berce (Češnjica 31a), Krek (Češnjica 46a), Markelj (Log 51), Mohorič in Panjtar (Log 53) ter Rejc in Černe (Log 16).

Letošnji prejemniki priznanj za urejenost objektov in okolice / Foto: Andrej Tarfila

Očistili bodo enajst zaplavnih pregrad

Ana Šubic

Železniki – Direkciji za vode, izpostavi Kranj, je uspelo zagotoviti sredstva za čiščenje zaplavnih pregrad na nekaterih pritokih Selške Sore. Vodnogospodarsko podjetje Kranj bo z deli začelo prihodnji mesec, v program pa so uvrstili dve pregradi v Plenšaku, tri v Štandelgrubu ter po eno pregrado v Nidrarski grapi, Škovinah, Soriškem potoku, Dašnici, Selnici in Lajščici.

V zvezi z zagotavljanjem celovite poplavne varnosti v občini Železniki pa je bil župan Anton Luznar konec septembra na obisku na ministrstvu za okolje in prostor: "Izvedeli smo, da so projekti za ureditve na Selški Sori skozi Železnike izdelani, sedaj pridobivajo okoljevarstvene študije. Ker se je izkazalo, da z načrtovanimi ukrepi na Selški Sori ne bodo celovito rešili poplavne varnosti Železnikov, predvsem na Češnjici in v industrijski coni Aleples, bodo začeli projektirati še protipoplavne ukrepe na pritokih Prednja Smoleva, Dašnica in Češnjica. Še vedno nam obljubljajo, da bodo vsaj delno gradbeno dovoljenje pridobili do sredine 2017 in da bodo še v istem letu začeli z izvedbo ukrepov pri industrijski coni Alples ter v nadaljevanju proti Domelu in gornjemu delu Železnikov. Vodne ureditve naj bi še ta mesec prenesli pod okrilje direkcije za vode, ki bo že sodelovala pri pridobitvi zemljišč in pridobivanju pravice graditi. Napovedali so, da bodo v kratkem objavili javni razpis za izbiro izvajalca, s katerim bodo potem šli do občanov in pridobivali pravice graditi."

In kako kaže gradnji obvoznice skozi Železnike? "Izvedeli smo, da so projekti za obvoznico končani, potekajo le še posamezne uskladitve. Direkcija za infrastrukturo napoveduje, da bo v prihodnjem letu pridobivala pravice graditi, z deli pa naj bi začela v letu 2018," je še povedal župan.

V vaseh drugačni problemi

"Zdi se mi pomembno, da se v občinskem svetu slišijo tudi glasovi podeželanov, saj imamo po vaseh bistveno drugačne probleme, kot jih imajo v mestih," pravi Jure Demšar, svetnik že četrti mandat.

Ana Šubic

Jure Demšar iz Martinj Vrha je občinski svetnik z liste SLS, to je že njegov četrti mandat. Ima 43 let in je oče štirih sinov. Po izobrazbi je inženir usnjarskopredelovalne tehnologije. "Po opravljeni diplomi sem zaradi spleta različnih okoliščin začel delati na domači kmetiji. Ker pa s hribovsko kmetijo ni možno ustvariti primernega dohodka, sem kmalu odprl dodatno dejavnost na kmetiji, in sicer posek in žaganje lesa. Kmalu sem se poročil na sosednjo kmetijo in tja preselil tudi dodatno dejavnost," je o sebi povedal Demšar.

Kaj je razlog, da vztrajate v lokalni politiki?

"Za občinskega svetnika sem kandidiral, ker se mi zdi pomembno, da se v občinskem svetu slišijo tudi glasovi podeželanov, saj imamo po vaseh bistveno drugačne probleme, kot jih imajo v mestih. Sem tudi član odbora za komunalno dejavnost in varstvo okolja ter že od leta 1998 predsednik Vaškega odbora Martinj Vrh."

Katere cilje zasledujete kot občinski svetnik?

"Kot občinski svetnik sem se vedno zavzemal predvsem za to, da bi občina namenjala čim več sredstev za asfaltiranje in rekonstrukcije lokalnih cest in javnih poti. V zadnjih letih pa je ravno na tem področju prišlo do največjega zmanjšanja sredstev, saj mora občina sodelovati pri investicijah, za katere ji je uspelo pridobiti evropska sredstva. Seveda sem vesel za vsak evro, ki ga uspe županu in občinski upravi pripeljati v občino, posebno pa sem vesel tistega denarja, ki ga namenimo hribovskim vasem."

Jure Demšar / Foto: Andrej Tarfila

Kateri je največji problem v občini in kako bi ga rešili?

"Problemov v občini je zelo veliko in jih tudi nikoli ne bo zmanjkalo. Opažam, da država preko razpisov na evropska sredstva spodbuja le večje občinske, medobčinske ali celo regijske projekte, ki pa morajo biti podprti tudi z lastnimi sredstvi. Seveda je to pravi način za izvajanje velikih investicij, vendar pa potem zmanjka denarja za manjše investicije oz. za tiste, za katere niso objavljeni državni ali evropski razpisi. To pa se dogaja ravno na področju urejanja lokalnih cest in javnih poti. Zato bi bilo nujno poiskati način, kako priti do možnosti prijave na razpis za obnovo cest."

Kako preživljate prosti čas?

"Ob delu na kmetiji in majhnih otrocih mi ga ne ostane veliko, vseeno pa najdem čas, da skupaj obiskujemo bližnje hribe ali se odpeljemo na kakšen izlet. Kar nekaj časa namenim čebelam, saj sem nedavno doma postavil manjši čebelnjak, zvečer pa zelo rad preberem tudi kakšno knjigo."

OBČINA ŽELEZNIKI, ČEŠNJICA 48, ŽELEZNIKI

Občina Železniki

Bogata kovinarska tradicija

V Galeriji Muzeja Železniki bo do marca 2017 na ogled pregledna razstava ob 70-letnici kovinarstva.

Ana Šubic

Železniki – V sklopu nedavnih Dnevov evropske kulturne dediščine so v galeriji Muzeja Železniki odprli pregledno razstavo 70 let kovinarstva v Železnikih – sedem desetletij produktov podjetij Niko, Domel in Tehtnica, ki bo na ogled vse do začetka marca prihodnje leto, od torka do sobote med 9. in 15. uro.

Razstava prikazuje že predvojni program – risalne žebljičke in papirne sponke, ki so jih začeli izdelovati v 30-ih letih prejšnjega stoletja, in mehanizme za registratorje, v katere so se usmerili po drugi svetovni vojni in so jih do danes v Niku izdelali že več kot dve milijardi. Na ogled je tudi laboratorijski program vključno s centrifugami, prve so izdelali že v 50-ih letih. Poseben sklop so namenili gospodinjskim aparatom z Domelovimi oz. tedaj še Iskrinimi elektromotorji, predstavili so evolucijo sesalnih enot od leta 1974 do danes, ko so trikrat lažje in dvakrat bolj učinkovite kot na začetku. V Domelu so jih doslej izdelali že 110 milijonov, predstavili pa so tudi najmodernejši program vključno s prototipom električnega kolesa z Domelovim elektromotorjem. Omeniti velja še dokumente o pomembnih mejnikih: ustanovno listino zadruge Niko iz 27. aprila 1946, dokumente o likvidaciji zadruge iz leta 1953, nadalje o ustanovitvi podjetja Niko, dovoljenje za poskusno obratovanje v novi, okrogli tovarni na Otokih, predstavljeni so tudi odcepitev programa tehtnic in ustanovitev podjetja Tehtnica ...

Razstava prikazuje najzanimivejše izdelke iz bogate kovinarske tradicije, od risalnih žebljičkov in papirnih sponk do najnovejših izdelkov. / Foto: Andrej Tarfila

Kot pravi idejni vodja razstave dr. Janez Rihtaršič, sicer tudi član Muzejskega društva Železniki in vodja mehanskega razvoja v Domelu, si želijo, da bi predmeti z razstave čimprej dobili svoje mesto tudi v stalni muzejski zbirki, saj pričajo o pomembnem obdobju oz. preobratu iz vmesne bede med železarstvom in današnjo industrijo.

Štiri desetletja plavalnega bazena

1. stran

"Imamo pogoje, ki nam jih zavida marsikateri klub v Sloveniji," je poudaril trener Andraž Valcl. "Popoldne, ko se aktivnosti zaključijo, pa privabljamo zunanje obiskovalce. Med domačini je največ zaposlenih v Domelu, kjer jim svet delavcev pomaga do cenejših vstopnic, nekaj pa je tudi obiskovalcev iz Škofje Loke in Kranja. Vesel sem, da imamo savne, saj jih obišče kar 70 odstotkov naših gostov, so pa potrebne obnove,« je povedal direktor JZR Gregor Habjan. Z bazenom sicer še vedno ustvarjajo izgubo, za pozitivno poslovanje bi po njegovih besedah potrebovali vsaj 80 obiskovalcev na dan, sedaj pa jih v povprečju prihaja od 40 do 60. Stroške bazena tako pokrivajo s prihodki od športne dvorane in bifejev, ki JZR omogočajo poslovanje s pozitivno ničlo.

Lojze Žumer, predsednik KS Železniki v času priprav na gradnjo bazena, je povedal, da so si domačini tedaj že dolgo želeli kraja, kjer bi se dalo normalo kopati, saj so imeli le nekaj tolmunov Sore, v katero pa so bili usmerjeni odpadki, vključno z greznicami. Sprva so razmišljali o odprtem bazenu na Pobčevi njivi, a so se zaradi lege v ozki dolini in pomanjkanja sonca odločili za pokriti bazen. »Otroci železnikarske šole imajo najboljšo držo v Sloveniji, zato ker so se vsi naučili plavati, še niti eden ni utonil, zato se je bazen splačalo narediti,« je poudaril eden glavnih pobudnikov njegove izgradnje Jože Demšar, tedaj direktor Alplesa. Jože Rakovec, ki je bil prvi oskrbnik bazena, je spomnil, da je bila arhitektura bazena za tiste čase ena najlepših v Sloveniji, bil je šesti pokriti bazen pri nas in so ga hodili gledat od vsepovsod. Vsak mesec so dali več kot tisoč brezplačnih vstopnic podjetjem, ki so pomagala zgraditi bazen, poleg domačinov pa so mesečno našteli še 1200–1400 kopalcev od drugod. V Železnikih so do leta 2001 uspešno trenirali tudi mladi člani Plavalnega kluba Radovljica, med njimi sestri Nataša in Alenka Kejžar.

Prva električna polnilnica

Ana Šubic

Železniki – Za plavalnim bazenom Na Kresu v Železnikih je po novem možno polnjenje električnih vozil. Občina Železniki je električno polnilnico postavila na predlog Medobčinskega inšpektorata občin Bled, Bohinj in Železniki, kjer uporabljajo električne avtomobile. "Podjetje, ki je polnilnice postavljalo na Bledu in v Bohinju, jim je eno polnilnico ponudilo brezplačno, oni pa so jo odstopili naši občini. Naš strošek je bila postavitev polnilnice, napeljava električnega kabla, izdelava temelja, talne označbe, označevalna tabla, razdelilna omara z ustrezno zaščito, priklop polnilnice in povečanje priključne moči na 22 kilovatov, kar je zneslo 4000 evrov," so razložili na Občini Železniki.

Foto: Andrej Tarfila

Električna polnilnica stoji za plavalnim bazenom Na Kresu.

Polnilnico so najprej nameravali postaviti pred plavalnim bazenom, ob regionalni cesti, a bi bila potrebna izkop in položitev kabla v dolžini 50 metrov od transfotmatorske postaje Na Kresu, kar bi bilo predrago, zato so se odločili za lokacijo ob transformatorski postaji Na Kresu, na občinskem zemljišču, kjer je bilo prosto tudi merilno mesto za javno razsvetljavo. "Tako smo zajeli večje območje prebivalcev Na Kresu, ki so pred časom na skupnem sestanku predstavnikov večstanovanjskih objektov izrazili željo, da se na tem območju postavi polnilnica za električna vozila. Polnjenje je za zdaj brezplačno. Razvoj gre v smeri večje uporabe električnih vozil, tako da se bodo v prihodnosti pojavila tudi v naši občini, ko jih bo več, pa bomo postavili še kakšno polnilnico," so še pojasnili.

Letos že trinajste Železne niti

Železniki – V Muzejskem društvu Železniki so pripravili že trinajsto številko zbornika za Selško dolino Železne niti. Nov zbornik bodo predstavili bodo v petek, 18. novembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Železniki. Kot napoveduje urednik Rudi Rejc, je tudi letošnji zbornik vsebinsko bogat, saj na 476 straneh 29 avtorjev opisuje različna področja življenja v Selški dolini, posebej pa je omenil prispevek Pred 2500 leti so na Štalci že kovali železo. Člana Muzejskega društva Železniki in navdušena ljubiteljska arheologa Andrej in Franci Bogataj sta namreč lani skupaj z arheologi iz skupine Stik opravila arheološka izkopavanja na Štalci nad Češnjico, ki so potrdila, da je bilo železarstvo v teh krajih razvito že v starejši železni ali halštatski dobi, torej 800–300 let pred našim štetjem.

Čakajo na mnenje o patronažni sestri

Ana Šubic

Železniki – Občina Železniki je na ponovni razpis za podelitev koncesije za opravljanje patronažnega varstva in nege na domu, ki je bil odprt do konca septembra, prejela dve prijavi, od tega eno popolno. O ustreznosti kandidatke so že zaprosili za mnenje zbornico zdravstvene in babiške nege, je dejal župan Anton Luznar, ki upa na pozitivno mnenje, nato pa morajo pridobiti še soglasje zdravstvenega ministrstva. "Če bo mnenje o kandidatki negativno, bo skupina, ki smo jo ustanovili za potrebe izbora nove patronažne sestre, morala poiskati drugo rešitev, smo pa že obvestili tudi Zdravstveni dom Škofja Loka, da imamo težave pri izboru ustrezne kandidatke." Novega koncesionarja iščejo, ker se namerava Minka Šmid z novim letom upokojiti.

V začetku oktobra sta v Poljanski dolini začeli delovati pediatrični ambulanti, ne pa tudi v Železnikih. Na začetku so si občine Gorenja vas - Poljane, Žiri in Železniki skupaj prizadevale za pediatrijo, a se je izkazalo, da imajo v Poljanski dolini že sami dovolj obsega oz. programa za razpis koncesije, je pojasnil župan Anton Luznar. "Železniki žal ostajajo pod okriljem Zdravstvenega doma Škofja Loka, kjer nove paciente vpisuje pediatrinja Alenka Šumer Pirc, glede kurativne dejavnosti otrok in mladostnikov so nam pa pojasnili, da jo lahko nudijo tudi naši družinski zdravniki. Je pa dejstvo, da so se z odhodom ene od pediatrinj v Poljansko dolino razmere v Zdravstvenem domu Škofja Loka še nekoliko poslabšale, a naj bi spomladi ena od njihovih specializantk končala študij in začela delati kot pediatrinja. Na Osnovnem zdravstvu Gorenjske obljubljajo, da naj bi pomanjkanje pediatrov rešili do leta 2019 oz. 2020, ko naj bi z delom začelo dvanajst mladih pediatrov. Vsekakor bomo vztrajali, da naj bi za nekaj dni v tednu pediatra dobili tudi v Železnikih," je napovedal.

Od pujsa do klobase

Lajše – V Lajšah je tretjo nedeljo v oktobru potekala etnografska prireditev Koline – od pujsa do klobase. Kot je pojasnil predsednik Športno kulturno turističnega društva Lajše Bojan Pfajfar, jim je idejo za pripravo prireditve dal predsednik Turističnega društva Železniki. "Koline so pri nas na vasi še vedno aktualne, saj na številnih kmetijah še redijo prašiče za domačo uporabo," je dejal Pfajfar. Mesar je prikazal razsek svinjske polovice ter izdelavo pečenic in krvavic, ki so jih obiskovalci lahko tudi pokusili. Prireditev je naletela na dober odziv, zato razmišljajo, da bi postala tradicionalna, je še dejal Pfajfar.

V Lajšah so pripravili prvo etnografsko prireditev, posvečeno kolinam.

Pošta začasno v nekdanjem salonu pohištva

Železniki – Pošta Slovenije je sredi oktobra poslovalnico Na Kresu v Železnikih zaradi obnove začasno preselila v prostore nekdanjega salona pohištva na Češnjici 48, kjer bo poslovala predvidoma do marca prihodnje leto. Kot so pojasnili na Pošti Slovenije, so v objektu v Železnikih, ki je bil zgrajen leta 1982, v preteklem obdobju izvajali le nujna obnovitvena dela in skrbeli za zunanjo ureditev. »Sedanja obnova pa zajema ureditev notranjosti in menjavo opreme, s ciljem zagotavljanja potrebne funkcionalnosti. Predvidena vrednost obnove znaša okoli 217 tisoč evrov,« so dodali.

Izkupiček tombole tokrat v Albanijo

Železniki – Župnije Selške doline bodo tudi letos na zahvalno nedeljo, ki bo 6. novembra, pripravile dobrodelno prireditev s tombolo, že 25. po vrsti. "Tokratni izkupiček bo šel za Albanijo, kjer deluje sestra Vida Gerkman. Prispevek za tombolsko kartico bo dva evra, dobiti jih bo možno na dan prireditve v dvorani," je povedala glavna organizatorka Irma Prevc. Prireditev se bo začela ob 15. uri, otroke bo tokrat zabavala Pika Nogavička.

Občina Železniki, Češnjica 48, Železniki

Občina Žiri

Županov kotiček

Treba je imeti posluh za ljudi

Janez Žakelj

Še vedno odmeva napad na loškega kolega, župana Miho Ješeta. To je res dejanje, ki na splošno vzbuja skrb. Nad njim sem se večkrat zamislil, zlasti ker so mi tudi novinarji zastavljali vprašanja, povezana s tem, med drugim, kolikokrat sem bil sam v nevarnosti zaradi opravljanja svoje funkcije. Dejstvo je, da nekateri občani v navalu jeze rečejo marsikaj, težko pa je oceniti, kaj je dejansko nevarno oziroma kdaj grožnje lahko prerastejo v dejanja.

Menim, da se je ob tem treba vprašati o stanju v družbi; postajamo nestrpni ne samo do ljudi drugačne barve ali drugačnega nazora. Vedno znova osti, ko se znajdemo v težavah, ne usmerimo vase, ampak v nekoga, nad katerim potem znesemo svojo slabo voljo. Pretekli teden sem dobil vabilo na predavanje z naslovom O kriznih situacijah in aferah na občinskem parketu. Če govorimo o aferah – gotovo tudi nekateri mediji pripomorejo k temu in celo spodbujajo, da se govori le še o aferah. Zame človeška nesreča ni afera. Zato bi bilo bolj prav, da bi se poskušali osredotočiti na reševanje težav. V Žireh se trudimo biti občutljivi do ljudi, ki se znajdejo v stiski. Lahko rečem, da imamo dobre odnose z društvi, ki skrbijo za ljudi, tako z Rdečim križem kot društvom upokojencev in drugimi. Zdi se mi zelo pomembno, da se ti ljudje zavedajo, da lahko kadarkoli pridejo na občino in predlagajo rešitve problemov, ki jih zaznavajo v stiku z občani. Kot županu se mi zdi zelo pomembno tudi, da imajo vse skupine, ki delujejo v družbi, občutek, da se sliši njihov glas. Vsak človek ima lastno prepričanje in zato se moramo naučiti sprejemati vso različnost in v tem prepoznati bogastvo. Res pa je, da vse te krize, tako migrantska kot ekonomska, spodbujajo neke negativne odzive. A treba se je zavedati, da so se s tem soočali tudi v preteklosti. Danes to na žalost nekateri izkoriščajo, da ribarijo v kalnem oziroma da obsodijo nekoga, ki je za sedanje stanje v svetu kriv prav toliko, kot smo tudi vsi ostali. Tisti, ki s tem služijo milijone, pa vse to mirno gledajo in celo spodbujajo te krize.

Vseeno se mi zdi, da še vedno živimo dobro, v varnem delu sveta, in upam, da bomo znali tudi v prihodnje to ne samo ceniti, ampak tudi ohraniti.

Janez Žakelj, župan

Dobili so "bitko" za pediatrijo

V Žireh so se v začetku oktobra veselili kar treh pomembnih pridobitev, poleg prihoda dveh novih zdravnikov družinske medicine in pediatrinje tudi odprtja novih prostorov v Zdravstveni postaji Žiri.

Mateja Rant

Žiri – "Po Alpini smo v bitki za pediatrijo Žirovci že drugič pokazali, da se ne predamo in da znamo stopiti skupaj," je ob odprtju prenovljenih prostorov Zdravstvene postaje Žiri poudaril župan Janez Žakelj. Spomnil je, da so pred skoraj dvema letoma, ko so začasno zaprli pediatrično ambulanto v Žireh, občani v dveh dneh množično podprli peticijo za ohranitev pediatrije. S prihodom pediatrinje Ide Rus so si zdaj končno lahko oddahnili, da jim otrok na preventivne preglede ne bo več treba voziti v Škofjo Loko.

"Vesela sem, da bomo jaz in moja ekipa pripomogli, da bo obravnava otrok v Žireh boljša že zaradi tega, ker bomo bližje," je poudarila Ida Rus in dodala, da razdalja do Škofje Loke res ni kratka, sploh če prevažamo bolnega otroka. Starši v Žireh se po njenih besedah resnično zavedajo, da so otroci naše največje bogastvo, kar so pokazali tudi s tem, da jim ni bilo vseeno, da bi se vsi preventivni pregledi začeli izvajati v škofjeloškem zdravstvenem domu. Za potrebe pediatrije so obnovili dve ambulanti, kar je po besedah Ide Rus predstavljalo velik finančni zalogaj, zato brez podpore občine ne bi uspelo. Ob tem je poudarila, da je to naložba za prihodnost občine.

Sočasno z obnovo pediatričnih ambulant so uredili tudi ambulante družinske medicine, v katerih po novem delajo trije zdravniki. Zdravniku Dušanu Sedeju sta se namreč poleti pridružila še dva nova zdravnika, Ivan Pecev in Jaka Strel. "Računava, da bomo v prihodnje pomagali k boljšemu zdravju prebivalcev v lokalnem okolju," je dejal Jaka Strel. Ob tej priložnosti se je župan spomnil besed enega od članov komisije z ministrstva za zdravje, ki je ob pregledu prostorov v zdravstveni postaji poudaril, da za kakovostno zdravstvo niso bistveni prostori, ampak je na prvem mestu dober zdravnik. "A očitno so pomembni tudi prostori, saj so nam pred letom dni naložili, da prostore v zdravstveni postaji preuredimo v skladu s sodobnimi zdravstvenimi standardi." V obnovo so vložili okrog 160 tisoč evrov. »Lahko rečem, da zdaj tako urejenih ni prav veliko ambulant v Sloveniji.« Župan je še pojasnil, da se v prostore doslej ni vlagalo vse od izgradnje zdravstvene postaje pred 23 leti, zato se jim je zdelo pomembno, da so se prenove lotili s pogledom v prihodnost. »V strategiji razvoja občine, ki jo je občinski svet potrdil konec lanskega leta, je bilo zdravstveno varstvo ocenjeno kot eno najbolj kritičnih področij v občini. S prihodom treh novih zdravnikov pa računamo, da bodo občani to področje ocenili bistveno bolje,« verjame župan.

Pediatrinja Ida Rus v prenovljenih prostorih pediatrične ambulante v Žireh / Foto: Tina Dokl

Nova zdravnika družinske medicine Ivan Pecev (desno) in Jaka Strel / Foto: Tina Dokl

Desetina prehitrih

Mateja Rant

Žiri – Prve meritve hitrosti z merilnika, ki ga je javna agencija za varnost prometa v sodelovanju s podjetjem Sipronika podelila Občini Žiri v enoletno brezplačno uporabo, je odslej moč videti tudi na spletu. Kot se je izkazalo, večina voznikov upošteva omejitve hitrosti pri vožnji mimo šole, še vedno pa se najde kakšen, ki pripelje bistveno prehitro, je rezultate strnil Franci Kranjc z Občine Žiri.

Kot je razvidno iz grafov na spletni strani, so najvišje izmerjene hitrosti presegle tudi devetdeset kilometrov na uro, čeprav so taki vozniki redki. Glede na dosedanje meritve se je namreč izkazalo, da večina voznikov ne preseže hitrosti petdeset kilometrov na uro. Prehitrih je bilo enajst odstotkov voznikov. "Opažamo, da merilnik dobro vpliva na voznike, saj jih večina takoj upočasni, ko zaradi prevelike izmerjene hitrosti številka na merilniku začne utripati," je poudaril Kranjc in dodal, da morajo vozniki ves čas imeti v mislih, da je to okolica šole. Za dodatno varnost otrok na poti v šolo so pred dobrim mesecem v prehod za pešce vgradili utripajoče LED-svetilke.

K varnemu ravnanju v prometu so pešce v začetku oktobra v okviru vseslovenske akcije pozivali tudi v Združenju šoferjev in avtomehanikov Žiri. Predsednik Marijan Dolenec je pojasnil, da so štirje njihovi prostovoljci v večernih urah pešcem razdelili okrog 150 kresničk in dvajset odsevnih trakov. Z zadovoljstvom pa opaža, da so pešci iz leta v leto bolj ozaveščeni in se vse bolj zavedajo, da morajo tudi sami poskrbeti za svojo varnost.

OBČINA ŽIRI, LOŠKA CESTA 1, 4226 ŽIRI

Streha ne bo več zamakala

V času šolskih počitnic so v vrtcu pri Osnovni šoli Žiri obnovili streho in izvedli energetsko sanacijo.

Mateja Rant

Žiri – "Varstvo naših malčkov je pomembno za dobrobit kraja in zato temu področju namenjamo posebno pozornost," je na slovesnosti ob odprtju prenovljenega vrtca poudaril župan Janez Žakelj. Veseli ga, da so se uresničile njegove junijske napovedi in je vrtec v času počitnic dobil novo streho, saj je stara že zamakala, obenem pa so izvedli energetsko sanacijo in uredili sodoben prezračevalni sistem. "Poleg boljših bivalnih razmer smo z investicijo, ki je bila vredna nekaj manj kot tristo tisoč evrov, pridobili tudi dve dodatni igralnici."

Župan je ob ogledu prenovljenih prostorov priznal, da jih je pri izvedbi del nekoliko priganjal čas, saj so se trudili končati v času počitnic, zato bo do konca oktobra treba odpraviti še nekaj pomanjkljivosti in začasnih rešitev. A na koncu bodo po njegovih besedah vsi pridobili. Ureditev dveh novih igralnic jim je med drugim omogočilo, da so vse vrtčevske oddelke oktobra znova združili na eni lokaciji, saj so z dvema oddelkoma doslej gostovali v prostorih Zadružnega doma. Vzgojiteljicam tako ne bo več treba organizirati programa na dislocirani enoti, kar bo olajšalo organizacijo prehrane in športnih aktivnosti. Občina pa bo s tem prihranila, saj ji ni več treba plačevati drage najemnine za dislocirani oddelek, na račun energetske sanacije pa pričakujejo tudi bistveno znižanje stroškov ogrevanja. Obenem so po županovih besedah s tem tudi ponovno dokazali, da z uporabo obnovljivih virov energije in s skrbno rabo energije odgovorno ravnajo z okoljem. "Tudi to je naš prispevek za naše otroke in njihove zanamce."

Otrokom in vzgojiteljicam je župan zaželel prijetno bivanje v novih prostorih. "Za dobro počutje naših malčkov je najpomembnejše, da se vsi zaposleni trudite, da prostorom vdahnete dušo, jih narediti tople in prijetne ter varne in prijazne za naše otroke."

Vrtec so prek poletja energetsko sanirali, dobil je tudi novo streho, saj je stara že zamakala. / Foto: Tina Dokl

Občina Žiri

Našli sledi izumiranja

V Jarčji Dolini je mogoče najti sledi največje katastrofe v zemeljski zgodovini, v kateri je izginila večina morskih vrst organizmov in skoraj dve tretjini vrst kopenskih vretenčarjev. V okviru Dnevov evropske kulturne dediščine so v Muzejskem društvu Žiri pripravili voden ogled geološkega zapisa permsko-triasnega izumiranja pred 250 milijoni let.

Mateja Rant

Jarčja Dolina – V času med starim in srednjim zemeljskim vekom, med paleozoikom in mezozoikom, pred okoli 250 milijoni let se je zgodilo eno največjih izumiranj v zemeljski zgodovini. Povzročil ga je silni vulkanski izbruh na območju današnje Sibirije. Po nekaterih podatkih naj bi tedaj izginilo 96 odstotkov vseh morskih vrst organizmov in 70 odstotkov vrst kopenskih vretenčarjev. Pričevanja o tej katastrofi najdemo tudi v Jarčji Dolini, kjer so prvič v Sloveniji med drugim našli mikrofosil conodont Hindeodus parvus, ki označuje prav mejo med permom in triasom, je razložila dr. Tea Kolar - Jurkovšek z Geološkega zavoda Slovenije.

Ta katastrofa po besedah Tee Kolar - Jurkovšek označuje tudi mejo med najmlajšo dobo starega zemeljskega veka, permom, in najstarejšo dobo srednjega zemeljskega veka, triasom. »Kriterije permsko-triasne meje so postavili šele leta 2001. Kot tipični profil za definiranje permsko-triasne meje so izbrali profil Meishan v južni Kitajski, ki ga določuje fosil konodont Hindeodus parvus.« Od takrat naprej so geologi takšen profil intenzivno iskali tudi pri nas in ga našli šele pri Lukaču v Žireh. Karbonatne plasti pri Lukaču so nastale ob koncu starega in na začetku srednjega zemeljskega veka na dnu takratnega plitvega morja. Ostanki organizmov v teh usedlinah govorijo o enem največjih izumiranj v zadnjih 550 milijonih let zemeljske zgodovine. »Tedanji dogodki so bili za življenje na Zemlji pogubnejši od izumiranja ob najbolj znani katastrofi pred 65 milijoni let, ki je pometla z dinozavri,« je poudarila Tea Kolar - Jurkovšek in dodala, da je bilo to zagotovo obdobje, v katerem ni bilo prijetno živeti. Raziskovalci domnevajo, da je bilo ob koncu starega zemeljskega veka za svetovno živalstvo in rastlinstvo usodna izrazito povečana vulkanska dejavnost, vključno z enim največjih izbruhov bazaltne lave v zemeljski zgodovini na območju današnje Sibirije. Iz trdnih hidratov metana na dnu oceana se je sprostil metan, ki je ozračje dodatno ogrel in še povečal učinek tople grede, da se je temperatura v začetku triasne dobe dvignila na 35 do 38 stopinj Celzija. Po tej katastrofi je bilo potrebno več milijonov let, da si je življenje na Zemlji spet opomoglo, je pojansila Tea Kolar - Jurkovšek.

Ker so plasti v profilu Lukač nastajale v morskem okolju, so se dogajanja ne meji med starim in srednjim zemeljskim vekom v morskih karbonatnih kamninah izjemno lepo zapisala. V profilu je tako s pomočjo fosilov mogoče opaziti bujno življenje ob koncu starega veka, ki mu sledi "prazno" obdobje in nato ponovni razcvet življenja v srednjem zemeljskem veku. V tamkajšnjih kamninah so našli tudi štiri nove vrste mikrofosilov, ki so jih poimenovali po Žireh (Multidiscus zhiriensis), Dinaridih (Multidiscus dinaridicus), profilu Lukač (Globivalvulina lukachiensis) in Sloveniji (Lingulonodosaria slovenica).

V kamnitih plasteh v Jarčji Dolini je mogoče najti sledi največje katastrofe v zemeljski zgodovini. / Foto: Andrej Tarfila

Kri darujejo tudi mladi

Krajevna organizacija Rdečega križa Žiri je pretekli teden pripravila redno jesensko krvodajalsko akcijo.

Mateja Rant

Žiri – "Škofjeloško območje je znano po visoki udeležbi na krvodajalskih akcijah, ki je med najvišjimi na Gorenjskem," predsednice krajevne organizacije Rdečega križa Žiri Marije Kokalj ni presenetil niti tokratni izjemen odziv, ki ga je bila deležna krvodajalska akcija v Žireh. V dveh dneh so tako našteli skupaj več kot tristo prostovoljcev, ki so se odzvali pozivu, naj darujejo kri.

"Zelo smo zadovoljni, saj je bila to letos že tretja krvodajalska akcija," je poudarila Marija Kokalj. Eno pripravijo že takoj v januarju, nato pa sledita še akciji v spomladanskem in jesenskem času. Število tistih, ki se odločijo za darovanje krvi, je ves čas približno enako. Veseli jih, da se za krvodajalstvo odloča tudi vse več mladih, saj so mnogi, ki so prej redno prihajali vsa leta, že presegli starostno mejo, ko še lahko darujejo kri. "Veliko pa jih je prejšnji teden prišlo tudi prvič," je ugotavljala Marija Kokalj. Odziv mladih se ji zdi spodbuden, še zlasti zato, ker se mnogi mladi Žirovci udeležujejo krvodajalskih akcij tudi v drugih krajih, recimo Škofji Loki in Ljubljani, saj jih dopoldne med tednom ni doma. Po spolu pa tako kot drugod tudi v Žireh med krvodajalci prevladujejo moški.

V Žireh so pretekli teden pripravili redno jesensko krvodajalsko akcijo. / Foto: Matic Zorman

Iz življenja žirovskih zvonov

Na razstavi v galeriji v zvoniku cerkve sv. Martina v Žireh so v začetku oktobra predstavili dokumente in fotografije iz vseh obdobij "življenja" zvonov v cerkvah župnij Žiri, Vrh Sv. Treh Kraljev, Ledine in Zavratec.

Mateja Rant

Žiri – Z zvonovi iz dvanajstih cerkva nekdanje skupne župnije Žiri so povezane številne zanimive zgodbe, ki jih je avtor razstave Alojz Demšar popisal že v svoji knjigi Zvonovi na Žirovskem. V galeriji v zvoniku pa je v sklopu Tedna evropske kulturne dediščine predstavil dokumente in fotografije, ki so bili podlaga za nastanek knjige. Na ogled so postavili dokumente in pogodbe o nakupu zvonov, zbiranju denarja v župniji, ulivanju zvonov, njihovi posvetitvi in prihodu v cerkev ter blagoslovu in dvigovanju v zvonik.

Prek dokumentov in fotografij se je tako obiskovalcem razstave razkrila preteklost in sedanjost okrog sto zvonov iz cerkva štirih župnij, ki so pred letom 1788 tvorile skupno župnijo Žiri, je pojasnil Alojz Demšar. Predstavil je tako nekdanje zvonove kot tiste, ki se iz omenjenih cerkva oglašajo še danes. Po prvi svetovni vojni se jih je namreč po njegovih besedah od 37 zvonov ohranilo le pet, saj so jih večino med vojno odpeljali za potrebe vojaške industrije. Kasneje so jih nadomestili z novimi, ki pa so bili med drugo svetovno vojno ponovno na udaru, a tokrat le v cerkvah, ki so se znašle na italijanski strani rapalske meje, je razložil Demšar. Čeprav so tudi po koncu druge svetovne vojne odvzete zvonove nadomestili z novimi, pa je ponekod kljub temu ostal le en zvon namesto treh. Le cerkev sv. Martina pa se ponaša s kar petimi zvonovi.

Zvonovi pa razen veselih in žalostnih sporočil, ki jih prinašajo s svojim zvonjenjem, pripovedujejo tudi številne zanimive zgodbe. "Na zvonovih najdemo številne upodobitve svetnikov ali Kristusa na križu, na vsakem je običajno tudi letnica izdelave in podpis livarja." Pri tem je Demšar posebej omenil zvon iz Zavratca z letnico 1670, na katerem pa livar ni bil podpisan. "Glede na ustno izročilo naj bi ga ulili v Brekovicah, kjer so ostanki fužine iz 16. stoletja. A mi je uspelo ugotoviti, da so ga pravzaprav ulili v Ljubljani." Gre za enega od petih zvonov, ki so "preživeli" prvo svetovno vojno, ki pa danes ni več v Zavratcu, saj so ga prodali v Vitovlje. Tudi največji žirovski zvon v cerkvi sv. Martina se je ohranil še iz časov pred prvo svetovno vojno.

Interes za postavitev razstave so že pokazali tudi v Zavratcu, je pojasnil Demšar, tako da jo bodo najbrž v prihodnje prenesli tja, kasneje pa bi lahko "potovala" še po drugih župnijah, če bo zanimanje za to, je še dodal Demšar.

Na razstavi v galeriji v zvoniku cerkve sv. Martina v Žireh so v začetku oktobra predstavili dokumente in fotografije iz vseh obdobij "življenja" zvonov na Žirovskem. / Foto: Tina Dokl

Modno obutev popestrili s pletenino

Foto: arhiv podjetja

Mateja Rant

Žiri – Alpina in podjetje Draž pletenine sta pred dnevi predstavila kolekcijo modne obutve Alpina Draž, pri kateri gre za izbor najbolj priljubljenih modelov, ki so nastali v sklopu sodelovanja obeh podjetij v zadnjih treh letih. Kot so razložili v Alpini, pri nekaterih modelih kot material prevladuje pletenina, druge so kombinirali z usnjem. "Med zanimivejšimi so modeli s pletenimi motivi žirovske čipke, ki so nastali v sodelovanju med Draž pleteninami in čipkarsko šolo Žiri. S tem simbolično združujejo dve pomembni tradiciji žirovskega okolja – čevljarstvo in klekljanje." Novo priložnost za krepitev blagovne znamke Alpina vidijo v projektu moške usnjene obutve po oblikovni zasnovi Alpina Draž, ki bo na policah trgovin na voljo predvidoma do konca letošnjega leta. Modna obutev, poudarjajo v Alpini, predstavlja pomemben del proizvodnje Alpine, saj na leto izdelajo devetsto tisoč parov čevljev, od tega jih je 86 odstotkov namenjenih za izvoz. Celotna skupina Alpina na letni ravni ustvari 58 milijonov evrov prihodkov, izdelajo pa približno milijon in petsto tisoč parov čevljev, so še dodali.

OBČINA ŽIRI, LOŠKA CESTA 1, 4226 ŽIRI

Kultura

Razstava v Stolpu

Škofja Loka – V Galeriji Stolp na Loškem gradu bodo jutri, v sredo, 26. oktobra, ob 19. uri odprtje razstave hrvaškega umetnika Duja Jurića z naslovom Stvarno - nestvarno (resnično - neresnično). Duje Jurić je eden vidnejših predstavnikov sodobne hrvaške vizualne scene. Že desetletja deluje na umetniškem področju, ki se dotika slikarstva, multimedijskih zasnov in svetlobnih intervencij v različnih prostorih. „Juričeva raziskovanja svetlobe družijo znanost z umetnostjo ter vzpostavljajo most med starejšimi in sodobnimi tokovi v umetnosti. Njegova svetlobna instalacija v Galeriji Stolp je začasna in narejena posebej za grajski stolp. Jurič s svetlobnimi posegi obstoječi prostor optično spreminja in ga prilagaja svojim potrebam," je med drugim k razstavi zapisal kustos Boštjan Soklič.

Koncert izbranih tišin

Škofja Loka – V Sokolskem domu bo jutri, v sredo, 26. oktobra, ob 19.30 prvi koncert letošnjega Kristalnega abonmaja. Nastopil bo duet Silence z gosti.

Pesmi iz naših krajev

Manca Izmajlova bo v okviru koncertne turneje Pesmi mojih krajev, na kateri skupaj z možem Benjaminom predstavlja njun novi glasbeni projekt, čez dober mesec nastopila tudi v Poljanah.

Igor Kavčič

Poljane – Po premiernem koncertu pred mesecem dni, ko je Manca navdušila poln avditorij ljubljanskih Križank, bo v sklopu turneje enega prvih koncertov imela v soboto, 26. novembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Poljanah. Življenjska sopotnika, pevka Manca in violinist Benjamin Izmajlov, veličino slovenskega naroda iščeta v slovenskih pesmih, s katerimi že več kot desetletje izražata svojo ustvarjalno moč in navdušujeta poslušalce doma in v tujini. V začetku jeseni sta pri založbi Družina izdala novo zgoščenko slovenskih pesmi z naslovom Pesmi mojih krajev. Po albumih Slovanska duša in Slovensko srce je to njun tretji skupni glasbeni projekt, posvetila pa sta ga 25-letnici samostojne Slovenije, ljubezni do domovine, ohranjanju slovenske glasbene ustvarjalnosti in vsem, ki imajo radi Slovenijo.

Na zgoščenko sta uvrstila petnajst novih priredb pesmi, ki jih je v večjem delu priredil Benjamin, posnela pa sta jih z Ruskim državnim simfoničnim orkestrom kinematografije iz Moskve. „Na izbor pesmi, ki sva jih uvrstila na album, je vplival tudi odziv publike na „srčnih koncertih", s katerimi sva v zadnjih letih nastopala po vsej Sloveniji in tudi v tujini. Lahko sem začutila, ob katerih pesmih se publika najbolj čustveno odziva, kakšne pesmi se ljudi najbolj dotaknejo. Je pa res, da so v različnih delih Slovenije odzivi poslušalcev različni. Zagotovo pa vedno znova topel sprejem doživim pri poslušalcih doma, na Gorenjskem," je povedala naša odlična mezzosopranistka Manca Izmajlova in dodala: „Če jih bomo peli mi, jih bodo tudi naši otroci." Na albumu je tako petnajst priredb pesmi, kot so Lipa zelenela je, Kernjakova Rož, Podjuna, Zila, ljudski Barčica in Regiment po cesti gre, tudi Robežnikova Lastovka, pa znamenita Avsenikova Zvezde na nebu žare in Ipavčeva Domovini. K tem bo Manca na koncertu dodala tudi še druge najlepše slovenske narodne, ponarodele in Avsenikove pesmi, vse v novih priredbah.

Manca letos praznuje petnajst let profesionalne pevske kariere, čeprav se rada spominja svojih prvih nastopov pri petnajstih letih na prvem glasu Gorenjske. Na Loškem je sicer zadnjič nastopila lani za božič na razprodanem koncertu v Škofji Loki, vsako leto pa tudi nastopi v sklopu Festivala ruske romance v Škofji Loki, kjer je častna članica žirije. Tokrat v sklopu turneje, že v novembru bo nanizala kar nekaj koncertov po Sloveniji, prihaja tudi v Poljane. Letos bo nastopila tudi v Moskvi in na Dunaju, na svoj oder pa so jo v Cankarjev dom povabili tudi Prifarski muzikanti. V Kulturnem domu v Poljanah bo Manca Izmajlova nastopila ob spremljavi moža Benjamina z violino, z njima pa bo nastopil tudi Slovenski trio: Tomaž Cilenšek s harmoniko, Jani Kavalar s kitaro in Srečko Langus s kontrabasom. Vstopnice za nepozabni večer, posvečen slovenski glasbi in domoljubju, so že na voljo na Eventimu, Pošti, Petrolu ...

Foto: Igor Škobelev

Manca Izmajlova se bo predstavila z novimi priredbami pesmi, ki so jih peli naši starši in jih spet pojejo tudi otroci.

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka – knjižnica so naši obiskovalci

Oktober je mesec, ko v vseh enotah Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka začnemo z različnimi prireditvami in dejavnostmi, ki potem vse do aprila bogatijo okolja, kjer knjižnica deluje.

V preteklem letu (2015) smo tako skupaj z izvajalci za obiskovalce pripravili več kot 900 dogodkov in prireditev in verjamemo, da bo tudi letošnje leto to število doseženo.

Ker je ponudba in število prireditev v lokalnih okoljih različna, knjižnica skrbi za čim večjo pestrost dogajanja, pri katerem pa je seveda poudarek na izobraževalnih vsebinah ter vsebinah, povezanih s knjigo.

V Škofji Loki smo v oktobru začeli niz predavanj – izobraževanj na temo Celostni razvoj otrokovih možganov, ki temelji na knjigah avtorja D. J. Siegla. Predavanja, skupaj jih je šest, se bo zvrstila na vsaka dva tedna, ob četrtkih. Podrobnosti in točni datumi so dostopni na naši spletni strani.

Uspešno začenjamo tudi s prireditvami v Železnikih, kjer je ta hip morda najbolj opazno, kaj nov prostor knjižnice lahko prinese k dejavnosti lokalnega okolja. Veliko zanimanje smo opazili na področju organiziranja tečajev ročnih del, ki že potekajo v prostorih knjižnice, prav tako pa se trudimo z organizacijo drugih prireditev za otroke in odrasle.

Prav zato z nestrpnostjo pričakujemo nove prostore tudi v Gorenji vasi, ki naj bi jih dobili še pred naslednjim poletjem.

Začela se je tudi nova sezona Družinskega branja, v katero ponovno vabimo, da se vključite s svojimi otroki. Akcija je namenjena spodbujanju skupnega branja z otroki, starimi od tri do osem let. Podrobnosti izveste pri vseh izposojevalnih pultih. Tudi letos vse udeležence čakajo prijetne nagrade.

Kolektiv Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA, ŠOLSKA ULICA 6, ŠKOFJA LOKA

Prijatelja volk in zajček

Stripovski avtor Matjaž Bertoncelj iz Škofje Loke je pri Založbi KUD Apokalipsa izdal četrti stripovski album iz serije Eppur si muove. Osem novih zgodb iz časa med srednjim in novim vekom je naslovil s Per aspera ad astra, v skladu z inkvizicijo seveda.

Igor Kavčič

Škofja Loka – Avtor Matjaž Bertoncelj velja za zrelega, izkušenega in tudi zelo plodovitega avtorja, ki je na stripovskem prizorišču prisoten že več kot dvajset let, prav toliko bojda tudi v Škofji Loki. Objavljal je v stripovskih in drugih medijih (Večer, Sedem, Ciciban, Trobentica ...), v sodelovanju s koloristko Jeleno Bertoncelj riše otroške stripe, razstavlja doma in v tujini, serija Eppur si muove pa je njegova najbolj zanesljiva stalnica. Prvi album iz te serije s poslovenjenim naslovom Vseeno se premika je izšel leta 1997, drugi Quo vdis, Magnuslupus? sedem let kasneje, album Minimundus leta 2010 in kar nekaj časa smo že pričakovali naslednjega. In ga mogoče tudi preko trnja do zvezd, naslov mu je Per aspra ad astra, le dočakali, z njim pa tudi osem novih epizod o inkvizitorju in njegovem pomočniku, antropomorfnima živalicama volku (inkvizitorju Magnuslupusu) in zajcu, dvema brezobzirnežema, ki počneta vse tisto, česar sebi niti v sanjah ne bi storila.

Inkvizitorjev delovni dan v malem podgorskem mestecu je zahteven, zgodnje vstajanje, komuniciranje z ovaduhi, dokumentiranje prestopkov brezbožnih podanikov in konec koncev tudi njihovo kaznovanje. Natezalnica, skrivnostni umori, zažigi knjig so inkvizitorjeva klasika. Kot njegova večerna molitev za grešnike. A kaj, ko Magnuslupus in njegov pribočnik Zajček vseskozi počneta enake ali še hujše prestopke, ki jih inkvizicija sicer sankcionira, a ne v lastnih vrstah. Čeprav gre za čas med srednjim in novim vekom, v Bertoncljevem stripu prepoznamo tudi današnji čas. Z nekaj domišljije ali pa ob pogledu z zdrave distance bi v zgodbah, v katerih stripovska junaka svet urejata po svoji meri, lahko prepoznavali tudi prispodobo aktualnega časa. Med mrakom in svetlobo, v času, ko je vse dovoljeno.

Inkvizicija v stripu

Zanimivosti

Vedno slikovita Taborska srečanja

Ločani so se tudi letos udeležili zgodovinskega festivala Taborska srečanja v prijateljskem češkem mestu Tabor. Z njim jih povezuje desetletno pobratenje in še daljše sodelovanje. O obisku v Taboru in obnovitvi listine o pobratenju smo že poročali, tokrat pa naj na slikovito dogajanje spomnimo s fotografijami.

Danica Zavrl Žlebir

Tabor – Srečanje prijateljev iz Tabora in Škofje Loke so začeli z odprtjem fotografske razstave članov Foto kluba Anton Ažbe in v kraju Mlada Vožice posadili lipo slovensko-češkega prijateljstva. Že 48. lipo prijateljstva so posadili v spomin na poleti preminulega fotografa Petra Pokorna. Po uvodnem pozdravu tamkajšnjega župana Jaroslava Větrovskýa so spregovorili tudi slovenski veleposlanik v Pragi Leon Marc, Miha Ješe, župan občine Škofja Loka, Jan Jelšik, veliki prijatelj Slovenije ter pobudnik in organizator sajenja lip prijateljstva, predsednik fotokuba Izidor Jesenko in Peter Pokorn mlajši.

Prijateljsko druženje, ki je vključevalo sodelovanje na tradicionalnih Taborskih dnevih in uradne pogovore delegacij o nadaljnjem sodelovanju pobratenih mest, je še enkrat zaznamovala lipa, tokrat leta 2000 zasajena prva lipa slovensko-češkega prijateljstva v mestu Tabor. Poleg občinskih delegacij pod vodstvom županov Jiřija Fišerja in Mihe Ješeta, veleposlanika na Češkem Leona Marca in nekdanjega češkega veleposlanika v Sloveniji dr. Petra Voznice so se ob njej na slovesnosti zbrali škofjeloški gimnazijci in njihovi češki prijatelji ter članice in člani Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka, Muzejskega društva Škofja Loka ter fotografi Foto kluba Anton Ažbe, predstavniki Razvojne agencije Sora in pevskega zbora iz Tabora.

Utrinek s tradicionalne velike srednjeveške parade, osrednjega dogodka Taborskih srečanj, ki se vsako leto vije skozi staro mestno jedro Tabora. / Foto: Andrej Tarfila

Slavni vojaški poveljnik husitskega gibanja Jan Žižka / Foto: Andrej Tarfila

Foto: Andrej Tarfila

Posadili so že 48. lipo prijateljstva, in sicer v spomin na poleti preminulega fotografa Petra Pokorna, neutrudnega pobudnika in promotorja slovensko-češkega prijateljstva.

Foto: Aleksander Igličar

Delegaciji Tabora in Škofje Loke sta delovno srečanje sklenili s podpisom simbolične zlate listine ob 10-letnici pobratenja, na sliki župana obeh mest Jiři Fišer in Miha Ješe.

Nočne igre z ognjem / Foto: Andrej Tarfila

Slovesnost pri Lipi prijateljstva v mestu Tabor, ki je bila kot prva lipa slovensko-češkega prijateljstva posajena leta 2000. / Foto: Aleksander Igličar

Šport

Krompirjevo kegljanje

Kdo jih bo največ podrl, je vprašanje, ki so si ga zastavili pred krompirjevim kegljanjem, ki ga Športna zveza Škofja Loka pripravlja ta petek.

Vilma Stanovnik

Osem vreč krompirja je rezerviranih za najmanj dve kegljačici in največ šest kegljačev, ki se bodo ta petek, 28. oktobra, pomerili na krompirjevem kegljanju. Na kegljišču športne dvorane Poden se bo začelo ob 16. uri, tekmovalo pa se bo v enotni kategoriji posamično. Vsak vrže štirikrat po trideset lučajev (15 x 15), prirejeni zapisnik pa bo vodil vsak sam v dogovoru z Ivko. Pri njej se že zbirajo prijave, trajale pa bodo do zapolnitve štiriindvajsetih mest.
Vsak izmed tekmovalcev bo steznino oziroma uro uporabe (štiri evre) plačal pri natakarici v bifeju. Možnost plačila je tudi s pikami programa Ohranjamo svojo razgibanost. Rezultati bodo nato objavljeni na oglasni tabli, krompir pa bodo tekmovalci dobili pri Bojanu od ponedeljka, 7. novembra, dalje.
Organizatorji opozarjajo, da se bo rezultat upošteval tudi v točkovanju za naj kegljača in kegljačico Športne zveze Škofja Loka za sezono 2016/17. Hkrati dodajajo, da sta izšla tudi razpisa za posamično in ekipno tekmovanje za ženske, moške in mešane ekipe ter naj kegljačice in naj kegljača.

Večletno delo Založbe Avsenik in avtorja Aleksija Jercoga ter drugih sodelavcev. Neprecenljiv vir podatkov za strokovnjake in vse ljubitelje Avsenikove glasbe!

Najpopolnejša diskografija ANSAMBLA BRATOV AVSENIK

45 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

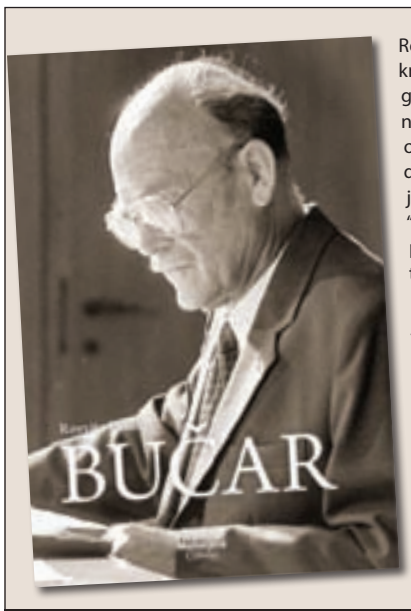

Rosvita Pesek v svoji tretji knjigi v zbirki »Kako so gradili državo« o pomembnih osebnostih slovenske osamosvojitve orisala vlogo dr. Franceta Bučarja od rojstva do smrti. Bil je gojenec "škofovih zavodov", kjer je po lastnih besedah dobil temeljno infrastrukturo za svojo življenjsko pot, bil je partizan, zatem leto dni zaposlen v Udbi, vladni in skupščinski birokrat, profesor na pravni fakulteti, disident, ki to nikakor ni želel biti, bil je eden od avtorjev 57. številke Nove revije pa znameniti potnik v Strasbourg, zaradi česar si je prislužil naziv "narodni izdajalec."

Knjiga ima 657 strani. Cena knjige je

41,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

Trenirajo tudi smučarski kros

Smučarski klub Alpetour je bil v zadnji sezoni tretji najuspešnejši alpski klub v Sloveniji in prvi v zahodni regiji, v novi sezoni pa imajo tudi skupino, ki se, v sodelovanju s Filipom Flisarjem, posveča smučarskemu krosu.

Vilma Stanovnik

Minuli konec tedna se je začela nova smučarska sezona, nanjo pa se že kar nekaj časa pripravljajo v škofjeloškem Alpetourju, kjer še naprej vzgajajo mlade tekmovalce in tekmovalke, letos pa so za smučanje navdušenim ponudili še možnost treniranja atraktivnega smučarskega krosa. Tudi o tem sva se pogovarjala s predsednikom kluba Janezom Deklevom.

Priprave na novo sezono ste v klubu začeli že poleti. Koliko smučarjev imate in kakšne programe?
"Pri nas sezona traja praktično celo leto. Aprila smo zaključili prejšnjo sezono, maja smo se začeli pripravljati na novo. Nekatere skupine, zlasti malčki, prek poletja sicer malo počivajo, vsi ostali pa imajo počitnic res malo. Trenutno imamo v klubu pet trenerjev, poleg tega pa še nekaj vaditeljev. Člane trenira Nejc Rebec, za ekipi U14 in U16 skrbi Uroš Peternel, za ekipo U12 Jure Bokal, za ekipo U10 Maja Šoštarko. Poleg tega imamo v klubu malčke, ki jih je trenutno več kot trideset."

S kariero je letos zaključil Matic Skube, ki je barve kluba zastopal v svetovnem pokalu. Kdo so v klubu zdaj prva imena?
"Imamo dva mladinca, ki nastopata v evropskem pokalu. To sta Klara Livk in Jakob Špik. Maticu smo ponudili, da se vključi v delo v našem klubu, ker pa je dobil ponudbo iz tujine, je sedaj pomočnik v bolgarski zasebni ekipi."

Ekipa za smučarski kros je v klubu novost. Je za vadbo dosti zanimanja?
"Skupino za smučarski kros smo ustanovili šele letos, trenutno pa so v njej štirje tekmovalci. Podpisali smo sporazum s Smučarsko zvezo Slovenije, da vodimo mladinsko ekipo. Tako imamo trenerja Tadeja Trdino, ki je bil v preteklosti tudi tekmovalec, ki je vozil v svetovnem pokalu. Pri svojem projektu sodelujemo tudi s Filipom Flisarjem, ki nam je posodil ime in je obljubil, da nam bo, glede na bogate izkušnje, pomagal z nasveti. Skupina že trenira, trenutno se odpravlja na Passo Stelvio, kjer bodo trenirali tako z italijansko ski kros ekipo kot Filipom. Kako se bo skupina širila in napredovala, težko rečem, dejstvo pa je, da marsikdo od mladih alpskih smučarjev pri šestnajstih letih zaključi kariero. Nekateri si želijo ostati v tekmovalnem ritmu, s smučarskim krosom pa bodo dobili novo priložnost, saj je prav tako olimpijska disciplina, ki je za mlade atraktivna, za starše pa malce manj cenovno zahtevna."

Foto: Gorazd Kavčič

Janez Dekleva, predsednik smučarskega kluba Alpetour

Ker je zima pred vrati, gotovo že pripravljate smučarski sejem?
"Seveda bomo tudi letos pripravili sejem, tokrat zadnji konec tedna v novembru, v soboto in nedeljo, 26. in 27. novembra. Tam bomo na razpolago tudi z nasveti."

Vsako leto ste tudi organizatorji domačih in mednarodnih tekmovanj. Katera boste organizirali v tej zimi?
"Pripravljamo tekme od pokala ciciban do regijskih in državnih tekem pa tudi tekme FIS. Glavna naša tekma je seveda Pokal Loka, ki bo na sporedu med 10. in 12. februarjem, tokrat pa bo v že 42. ponovitvi. Kje bodo tekme, težko povem, saj je odvisno od razmer na smučiščih, ki pa so nam po vsej Gorenjski zelo naklonjena. Prav tako letos pripravljamo novost, saj bomo sodelovali tudi s paraplegiki. V okviru Pokala Loka bo namreč tudi mednarodno tekmovanje otrok paraplegikov."

Je zanimanja najmlajših za smučanje še vedno dosti?
"Zanimanje je, čeprav v klubu ugotavljamo, da bi potrebovali vsaj manjše smučišče tudi v mestu. Tako sedaj iščemo rešitev za zimski otroški poligon z manjšo vlečnico, kjer bi tudi najmlajšim lahko približali smučanje."

Za začetek trije porazi

V košarkarski ligi Nova KBM so ekipe odigrale tri kola, pomlajena in precej spremenjena ekipa LTH Castings pa se do sedaj še ni veselila zmage.

Vilma Stanovnik

Loški košarkarji so novo sezono začeli v domači dvorani na Podnu, ko so gostili ekipo Primorske. Žreb je namreč hotel, da se je trener Primorske Aleksander Sekulič že v prvem krogu srečal s svojim bivšim klubom iz Škofje Loke, do katerega z ekipo niso imeli usmiljenja, saj so mlado zasedbo LTH Castingsa nadigrali v vseh pogledih in po treh četrtinah igre vodili z že 37 točkami naskoka in le zahvaljujoč menjavam v zadnjih desetih minutah so Ločani na koncu dobili četrtino in iztržili končni rezultat 50 : 80.
Varovanci novega loškega trenerja Tomaža Farteka so nato gostovali pri Rogaški in doživeli še en visok poraz, saj so jih domačini premagali s 94 : 52.
Zadnjo tekmo so Ločani prejšnjo sredo odigrali v domači dvorani, ko so gostili ekipo Krke. Čeprav so srečanje začeli pogumno in celo vodili z 12 : 10, so nato pobudo prevzeli gostje in povedli za deset točk. Ločani se niso predali in so se jim znova približali, a favorizirani gostje so do polčasa obdržali zanesljivo vodstvo. Tega so v tretji četrtini še povečali in tudi na koncu je bila zmaga Novomeščanov, ki so slavili s 53 : 85, prepričljiva.
Nova tekma ekipo LTH Castingsa čaka 31. oktobra, ko bodo na Polzeli gostovali pri Hopsih Polzela.

Loški košarkarji na dosedanjih treh tekmah še niso okusili zmage, na zadnji tekmi jih je prepričljivo premagala tudi favorizirana Krka. / Foto: Andrej Tarfila

Šport

Ni pričakoval tako dobre sezone

Kljub poškodovanemu komolcu je telovadec Sašo Bertoncelj letošnji skupni zmagovalec svetovnega pokala na konju z ročaji.

Maja Bertoncelj

Gorenja vas-Reteče – S tekmo v Sombotelu na Madžarskem se je končala letošnja sezona svetovnega pokala v gimnastiki. Kar štirje slovenski telovadci so postali skupni zmagovalci na posameznem orodju, med njimi tudi Sašo Bertoncelj, edini Gorenjec v svetovnem gimnastičnem vrhu. Telovadec iz Gorenje vasi pri Retečah je bil po nekaj letih znova najboljši na konju z ročaji, skupno tretjič. V tej sezoni je štirikrat stal na stopničkah: dvakrat je bil drugi in dvakrat tretji.

Letošnja skupna zmaga, kot pravi, ni bila pričakovana, saj ga je celo sezono pestila poškodba komolca. Treniral in tekmoval je ob pomoči protibolečinskih tablet. »Za mano je odlična sezona. Na koncu se je izkazalo, da če bi se še evropsko prvenstvo izšlo po načrtih, v finalu sem imel smolo in padel z orodja, bi bila to verjetno moja najboljša sezona, tako pa je ena boljših. Konec lanskega leta, po kvalifikacijah za olimpijske igre, ko se mi je načela poškodba komolca, sploh nisem vedel, kako bom nadaljeval. Spremenil sem sistem treningov in skušal rešiti, kar se da. V tej sezoni sem ostal pri stari vaji, izvedba je bila celo dve desetinki lažja kot v lanski. Je pa to moja preverjena vaja z izhodiščno oceno 16,5, ki jo redno izvajam. Z njo sem dosegel največje rezultate. Vaja ni lahka, znam pa tudi težjo. Nisem še bil pripravljen za težke vaje, se pa sedaj že počasi spogledujem z njimi," je povedal Sašo Bertoncelj.

Sašo Bertoncelj je bil tretjič v karieri najboljši konjenik sezone. / Foto: Tina Dokl

Poškodba komolca še ni preteklost: "Potrgane imam vezi in potrebna bi bila operacija. Ker pa ne gre le za potrgane vezi, mi nihče ne more zagotoviti, da bi bilo po operaciji bolje. Pravijo, naj nadaljujem kariero, dokler bom lahko. Vesel sem, da se je stanje izboljšalo. Upam, da bom lahko še nekaj let zraven."

Sašo Bertoncelj je sredi septembra postal očka. Njegova izbranka Nina je povila njunega prvorojenca Jana. »To prinaša veliko miselno spremembo. Življenje se zasuka na bolje. Ponosen sem na vse rezultate, ki sem jih dosegel, postati oče pa je zagotovo največji dosežek v življenju. Treningi kljub temu potekajo nemoteno."

Letošnja sezona je bila sezona olimpijskih iger, ki pa jih je Sašo znova gledal le prek televizijskega ekrana. Čeprav je na svojem orodju med najboljšimi na svetu, to ni bilo dovolj za uvrstitev na olimpijske igre. Misli nanje še ni opustil, sploh ker prihaja do spremembe kvalifikacijskega sistema. Štela bo namreč tudi svetovna lestvica. "Nastajala bo dve leti in zadnji dve leti pred olimpijskimi igrami, leta 2018 in 2019, bo zmagovalec skupnega seštevka uvrščen na olimpijske igre," je zadovoljen z novostjo, ki mu prinaša več možnosti. Letos je prav on prvo ime na tej lestvici. Nov sistem točkovanja se bo sicer začel že z novo sezono.

Telovadci prav veliko počitka ne bodo imeli. Prva tekma svetovnega pokala jih čaka že med 17. in 20. novembrom v Cottbusu.

Obračun bratov Prevc

Četrti zaporedni naslov poletnega državnega prvaka je osvojil Peter Prevc.

Maja Bertoncelj

Kranj – Skakalci imajo še en mesec treninga do začetka sezone svetovnega pokala. Domači vrhunec poletnega dela je bilo državno prvenstvo na skakalnici v Kranju. Bilo je povsem v znamenju bratov Prevc, članov SK Triglav, ki so bili po prvi seriji na prvih treh mestih, na koncu pa je nov naslov državnega prvaka, četrti zaporedni, osvojil Peter, drugi je bil Cene, Domen pa je končal na petem mestu.

Najboljši skakalec na svetu zadnje zime tako z optimizmom in brez skrbi pričakuje zimsko sezono. Izkazal se je tudi na zadnjih dveh tekmah poletne velike nagrade, na katerih je bil obakrat tretji. Poleti je bil zdrav, tako da je lahko treninge opravil po planu. "To je tisto, kar največ šteje. Lahko sem sledil celotnemu programu. Imam še dovolj rezerve, manevrskega prostora za napredek, tako da sem lahko povsem miren in optimističen za prihodnje tedne do tekem svetovnega pokala. Rezerve so malenkost v dresu, poleti nisem imel nobenega novega, pa tudi v kilogramih, kar se tudi pozna," je pojasnil Peter Prevc.

Na državnem prvenstvu se je s četrtim mestom izkazal tudi Tomaž Naglič (SSK Alpina Žiri), ki je pred kratkim končal študij na Fakulteti za šport in se bo sedaj lahko posvetil le skokom. Bil je tudi član zmagovalne mešane ekipe SSK Alpina Žiri, v kateri so bili še Nika Križnar, Ema Klinec in Rok Oblak.

Peter Prevc je bil z naskokom najboljši na tekmi poletnega državnega prvenstva in brez skrbi pričakuje zimsko sezono. / Foto: Primož Pičulin

loški glas GG

Povprečna poraba goriva: 5,7 - 5,2 l/100 km. Emisije CO_2: 132 - 120 g/km. Uradna vrednost emisijske stopnje: Euro 5 in Euro 6. Specifične emisije NOx: 0,0340 - 0,0196 g/km. Ogljikov dioksid (CO_2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ ter dušikovih oksidov. Fiat Panda 1.2 8v Easy že za 7.990 EUR, Fiat Punto 1.4 8v Easy (5 vrat) že za 8.990 EUR.

AVTO MOČNIK D.O.O., KRANJ, BRITOF 162, KRANJ

Med energetsko najodmevnejšimi

Škofja Loka – Energetika.NET, ki izbira energetsko najodmevnejše občine v Sloveniji, je Škofjo Loko uvrstila med šest superfinalistk. Za energetsko najodmevnejšo je bila letos izbrana občina Velenje.

Škofjeloško mestno jedro tretje najlepše

Škofja Loka – Turistična zveza Slovenije je razglasila zmagovalce letošnjega izbora Moja dežela – lepa in gostoljubna. Urejeni so tudi gorenjski kraji, Škofja Loka je denimo med mestnimi jedri osvojila tretje mesto.

Rovtarji zastopali Škofjo Loko in Slovenijo

Zgornja Bela/Obervellach – V nedeljio, 2. oktobra, je v Zgornji Beli/Obervellachu v sosednji Avstriji, kraju, ki s Škofjo Loko goji prijateljsko sodelovanje, potekal žetvenin zahvalni praznik Ernte Dankfest. V središču mesta so bile polne stojnice kmečkih in rokodelskih izdelkov, v paradi po ulicah mesta so sodelovala vsa lokalna društva iz sosednjih držav, partnerskih mest iz Nemčije (Freising), Madžarske (Budimpešta), Italije (Trst), Švice (Luzen), Slovenije (Škofja Loka). Društvo Rovtarji iz Škofje Loke je v paradi predstavilo smučanje in kolesarjenje po starem, v zabavnem programu pa je navdušil naš ansambel Suha špaga z ljudskimi pesmimi, nam je sporočil predsednik Rovtarjev Brane Tavčar.

FOTO: DRUŠTVO ROVTARJI

Rovtarji so v Avstriji zastopali Slovenijo in Škofjo Loko.

Počitniške dejavnosti za otroke

Škofja Loka – V času jesenskih počitnic Društvo prijateljev mladine Škofja Loka v sodelovanju z Osnovno šolo Škofja Loka-Mesto pripravlja počitniške dejavnosti za učence osnovnih šol od 1. do 6. razreda. Od srede do petka, od 2. do 4. novembra, se bodo dobili ob 9. uri v telovadnici osnovne šole. V soboto, 5. novembra, se ob 11.40 dobijo pred telovadnico OŠ Škofja Loka-Mesto, od koder bodo odšli v bazen v Stari Loki. Prijave zbirajo do zapolnitve mest, prijave za udeležbo za ostale dni niso potrebne. Program je namenjen druženju otrok ob športnih in ustvarjalnih igrah, ki jih letos vodijo Anja Eržen, Gaja Panjtar, Jelka Jelovšek in Zlata Razpet. Delavnice so za otroke brezplačne.